

CLASS -6thth

TOPIC	<p>LITERATURE----- PETER PAN, THE VIOLET , FOREIGN LAND MAIN COURSE---- 1.VIJI'S FRIEND (EXTRACT) 2.WALLS BETWEEN FRIENDS (READING COMPREHENSION/ DICTIONARY WORK) 3.THE BEST OF FRIENDS (RECITATION) 4. THE CLASSROOM IN A TRAIN (EXTRACT) 5. A TEACHER FOR ALL SEASONS (RECITATION)</p> <p>GRAMMAR-----1.SUBJECT/ PREDICATE 2. SENTENCES (ASSERTIVE / INTERROGATIVE / IMPERATIVE/ EXCLAMATORY) 3. HOMOPHONES 4. PHRASAL VERBS AND IDIOMS 5. PREFIXES AND SUFFIXES 6. EDITING WRITING----- DIALOGUE WRITING/ BIOGRAPHICAL SKETCH / FORMAL LETTER WRITING</p>
CONCEPT AND SKILLS	SOCIAL AND EMOTIONAL SKILLS/LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING/ CONVERSATIONAL PRACTICE
LEARNING OUTCOMES	CREATIVITY/ SELF AWARENESS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING/ SYNTAX FORMATION/USAGE OF FULL STOP (.) , QUESTION MARK (?)
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK / ENGLISH LAB/ DICTIONARY/ WORD WALL
PEDAGOGY	BRAIN STORMING / IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ DISCUSSION/ ROLE PLAY
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	TELEPHONIC CONVERSATION/ ADVERTISEMENTS
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING/
LAB ACTIVITY	CONTENT EXERCISE(LISTENING SKILL)

CLASS -6th

TOPIC	<p>LITERATURE----- THE TREASURE SEEKERS-I, THE TREASURE SEEKERS-II, THE PAINTED CEILING MAIN COURSE----- 1 YOUNG UNCLE GOES TO HIS VILLAGE (EXTRACT) 2 BUILDING A SHELTER(EXTRACT) 3. A PRETTY GOOD JOB (EXTRACT) 4. THE JOKE (EXTRACT) 5. AN INFORMATION BUREAU (RECITATION)</p> <p>GRAMMAR-----1. NOUN (COMMON/ PROPER/ COLLECTIVE/ ABSTRACT) 2. PHRASAL VERBS/ IDIOMS / PREFIXES AND SUFFIXES/ EDITING/ PRONOUNS(REFLEXIVE/ PERSONAL/ POSSESSIVE) / DETERMINERS WRITING----- BIO SKETCH / MESSAGE WRITING/ FORMAL LETTER WRITING/ PARAGRAPH WRITING/ DIALOGUE WRITING</p>
CONCEPT AND SKILLS	LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING/ CONVERSATIONAL PRACTICE
LEARNING OUTCOMES	CRITICAL THINKING/ SELF AWARENESS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK / ENGLISH LAB/ DICTIONARY/ WORD WALL
PEDAGOGY	IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ DISCUSSION / ROLE PLAY
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	THANK YOU CARD/ SITUATION BASED HEADLINES FOR NEWSPAPER
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING/
LAB ACTIVITY	CONTENT EXERCISE(LISTENING SKILL)

CLASS -6th

TOPIC	<p>LITERATURE----- POLLAYANNA THE GAME , THE AD-DRESSING OF CATS MAIN COURSE---- 1.THE MARATHON STORY (EXTRACT) 2.THE UNBREAKABLE (READING COMPREHENSION/ DICTIONARY WORK) 3.WHEN SACHIN WALKS OUT TO BAT (RECITATION) 4. LEARNING TO COOK (READING COMPREHENSION/ DICTIONARY WORK) 5. ITS FUN TO COOK (RECITATION)</p> <p>GRAMMAR-----1.VERB (TRANSITIVE /INTRANSITIVE) 2. VERB SUBJECT AGREEMENT 3. PREFIX- SUFFIX 4. PHRASAL VERBS AND IDIOMS 6. EDITING AND OMITING</p> <p>WRITING----- DIARY ENTRY/ INFORMAL LETTER/ DIALOGUE WRITING / CHARACTER SKETCH</p>
CONCEPT AND SKILLS	SOCIAL AND EMOTIONAL SKILLS/ LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING/ LANGUAGE
LEARNING OUTCOMES	SHARING AND CARING/ SELF AWARENESS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING / CREATIVE WRITING BY USING DIFFERENT VERBS / ADVANCED GRAMMAR
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK / ENGLISH LAB, DICTIONARY/ WORD WALL
PEDAGOGY	ENACTING INTERVIEW/ IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	SILENT/ LOUD READING OF THE LESSON.s DIARY ENTRY GRAMMAR WORKSHEET INFORMAL LETTER INTERVIEWING A PERSON
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING/
LAB ACTIVITY	CONTENT EXERCISE (SPEAKING)

CLASS -6th

TOPIC	<p>LITERATURE----- UNCLE PODGER HANGS A PICTURE , THE GIFT OF THE MAGI ,SOMEONE , HUCK SAVES THE LIFE OF WIDOW DOUGLAS</p> <p>MAIN COURSE-----</p> <p>1DAL DELIGHT (EXTRACT)</p> <p>2NO ROOM FOR A LEOPARD(EXTRACT)</p> <p>3.WHERE IS MY MOTHER (EXTRACT)</p> <p>4. THE FUN THEY HAD (EXTRACT)</p> <p>5. BIRDS OF PARADISE (RECITATION)</p> <p>6. THE COMET (RECITATION)</p> <p>GRAMMAR-----1. CONNECTORS /EDITING AND OMITTING / PHRASAL VERBS AND IDIOMS</p> <p>WRITING----- INFORMAL LETTER WRITING / PARAGRAPH WRITING</p> <p>REVISION – 1. VERBS (TRANSITIVE / INTRANSITIVE) VERB/SUBJECT AGREEMENT</p> <p>WRITING—MESSAGE WRITING / NOTICE WRITING / BIO SKETCH /INFORMAL LETTER / PARAGRAPH WRITING</p>
CONCEPT AND SKILLS	LISTENING/ READING/ WRITING/ SPEAKING / GRAMMAR/ RECITATION/ WRITING/ CONVERSATIONAL PRACTICE
LEARNING OUTCOMES	KINDNESS TO ANIMALS AND PLANTS/ ENHANCEMENT IN VOCABULARY/ LISTENING/ READING AND WRITING/ SPEAKING / USAGE OF CONNECTORS
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	TEXT- BOOK, ENGLISH LAB, DICTIONARY/ WORD WALL
PEDAGOGY	MIND MAP/ BRAIN STORMING / IN-TEXT QUESTIONS / RANDOM QUESTIONS/ KWL/ GROUP DISCUSSION
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	SILENT/ LOUD READING OF THE LESSON. DESIGN A BOOK COVER GRAMMAR WORKSHEETS
ASSESSMENT	READING/ PRONUNCIATION/ FLUENCY/ RESPONSE/ CREATIVE WRITING/ LISTENING/
LAB ACTIVITY	CONTENT EXERCISE (SPEAKING)

DETAILED PLANNER OF SCIENCE

MONTH:- MARCH

CLASSESREQUIRED	8
TOPIC	Food: Where does it come from?
CONCEPT & SKILLS	Food 2. Sources of food 3. Classification of animals on the basis of their food habits. 4. Apiculture
LEARNING OUTCOME	Food 2. Sources of food. 3. Classification of animals on the basis of their food habits. 4. Apiculture.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	AV aid. Tools for formative assessments & Lab manual in science.
PEDAGOGY	Topics - Food, Sources of food will be explained by discussion and demonstration method. Topics – Classification of animals, Apiculture will be explained by showing Video.
ACTIVITY /ASSIGNMENT/ RESEARCH	Reflection, identification and pasting of cereals, pulses, spices. Write down the ingredients of four dishes from four directions of India on scrap book.

CLASSESREQUIRED	10
TOPIC	Components of food
CONCEPT & SKILLS	1.Components of food – Carbohydrates, fats, proteins, vitamins and minerals. 2.Deficiency diseases. 3. Detection of components of food present in different food items.
LEARNING OUTCOME	1.Components of food – Carbohydrates, fats, proteins, vitamins and minerals 2.Deficiency diseases 3. Detection of components of food present in different food items.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Apparatus and chemicals required to check the presence of starch, fats and proteins. Tools for formative assessments & Lab manual in science.
PEDAGOGY	Topics – Different components of food will be explained by demonstration, Interactive, and discussion method. Pictures showing food items rich in particular nutrient. Topic – Deficiency Diseases will be explained through tabular representation which will include signs, their cause and preventive measures. Test for showing presence of nutrients in food samples.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Test for the presence of starch, fats and proteins in food samples.

MONTH:- APRIL

CLASSESREQUIRED	10
TOPIC	Light, shadows and reflections
CONCEPT & SKILLS	1.Light-main source 2. Luminosity. 3. Transparency 4. Shadow 5. Mirrors and reflection. 6. Pinhole camera.
LEARNING OUTCOME	1.Constructionof Pinhole Camera. Requisites for shadow formation. 3. Comparison between regular and irregular reflection.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	1. Mirrors, different objects to check luminosity and transparency. 2. Things required to make pinhole camera.
PEDAGOGY	Topic Concept of Light will be explained by discussion method. Topics Luminosity, transparency, shadow, mirrors and reflection, Pinhole camera will be explained by demonstration method.
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	Construction of Pinhole camera.
CLASSESREQUIRED	8
TOPIC	Air around us
CONCEPT & SKILLS	1. Air 2. Composition of air 3. Balance of oxygen & carbon dioxide in nature. 4. Properties of air
LEARNING OUTCOME	1.Air 2.Composition of air. 3. Balance of oxygen & carbon dioxide in nature. 4.Properties of air
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Apparatus used to show presence of air in water. Tools for formative assessments & Lab manual in science.
PEDAGOGY	Composition of air, balance of oxygen & carbon dioxide will be explained by discussion method. Properties of air will be explained by discussion method & by different activities.
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	To show air is present in water.

MONTH:- MAY

CLASSESREQUIRED	10
TOPIC	Fibre to fabric
CONCEPT & SKILLS	1.History of clothing 2.Fibre and fabric 3. Processes involved in formation of fabrics. 4.Natural and synthetic fibres Plant fibres: cotton, jute. Coir and flax (brief idea).
LEARNING OUTCOME	1.History of clothing 2.Difference between fibre and fabric 3. Weaving. 4.Difference between natural and synthetic fibres 5. Plant fibres: cotton, jute.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Paper strips of different colours used to demonstrate the weaving. Paste different fabrics on the scrap book. Ref. S.CHAND by Lakhmir Singh &Manjit Kaur
PEDAGOGY	History of clothing, fibre and fabric will be explained by discussion method. Weaving will be explained by demonstration method.Plants fibres – cotton & jute will be explained by showing videos.
ACTIVITY /ASSIGNMENT/ RESEARCH	To make the weaving pattern from paper.

CLASSESREQUIRED	12
TOPIC	Body Movements.
CONCEPT & SKILLS	Movements. Joints& its types. 3.Cartilage. Gait of animals –Earthworms, snail, cockroach, birds, fish and snake.
LEARNING OUTCOME	Movements. Joints& its types. 3.Cartilage. 4.Gait of animals
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Model of human skeleton system. AV aid Ref. S.CHAND by Lakhmir Singh &Manjit Kaur
PEDAGOGY	1.Movements, joints & its types, cartilage will be explained by demonstration method. 2.Gait of animals will be explained by showing video.
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	Make a model of ball & socket joint and hinge joint using different materials.

MONTH:- JUNE

CLASSESREQUIRED	8
TOPIC	Fun with Magnets
CONCEPT & SKILLS	Discovery of magnets. 2. Magnets and their characteristics. 3. Compass. 4. Artificial Magnets. 5. Attraction and repulsion between magnets. 6. Factors affecting the properties of a magnet.
LEARNING OUTCOME	Discovery of magnets. 2. Magnets and their characteristics. 3. Compass. 4. Artificial Magnets. 5. Attraction and repulsion between magnets. 6. Factors affecting the properties of a magnet.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	1. Magnets 2. Compass. 3. Tools for formative assessments & Lab manual in science.
PEDAGOGY	1. Discovery of magnets, compass will be explained by demonstration method. 2. Magnets and their characteristics, Attraction and repulsion between magnets will be taught by discussion and demonstration method. 3. Making of magnets will be explained by activity.
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	Making of an artificial magnet.

CLASSESREQUIRED	8
TOPIC	Separation Of Substances
CONCEPT & SKILLS	Need for separation. 2. Methods of separation.
LEARNING OUTCOME	1. Need for separation. Methods of Separation.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Apparatus required for conducting experiments.
PEDAGOGY	Topic Need for separation will be explained by discussion method. Topic Methods of Separation will be explained by demonstration and discussion method.
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	Activity to separate different things using different methods of separation.

MONTH: JULY .....EXAM

MONTH:- AUGUST

CLASSESREQUIRED	14
TOPIC	Getting to know plants
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> 1. Classification of plants into herbs, shrubs and trees. 2. Root and shoot system. 3. Type of venation. 4. Leaf structure and function. 5. Stomata and its role. 6. Flower whorls. Function of each whorl. 7. Structure of stamen and pistil.
LEARNING OUTCOME	<ul style="list-style-type: none"> 1. Different parts of a plant. 2. Root and shoot system. 3. Type of venation. 4. Leaf structure and function. 5. Stomata and its role. 6. Flower whorls. Function of each whorl. 7. Structure of stamen and pistil.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> 1. Large sized leaf to show venation, parts of leaf. 2. Balsam plant for conduction of water. 3. Dissection microscope. 4. Potted plants to show transpiration.
PEDAGOGY	The whole topic will be explained by demonstration method, Learning by doing.
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> 1. To separate the different whorls of a flower. 2. Activity to show plants transpire.
CLASSESREQUIRED	8
TOPIC	Sorting materials into groups
CONCEPT & SKILLS	Classification of materials on the basis of properties such as appearance, hardness, transparency, solubility or insolubility in water, heaviness or lightness with respect to water.
LEARNING OUTCOME	Classification of materials on the basis of properties such as appearance, hardness, transparency, solubility or insolubility in water, heaviness or lightness with respect to water.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> 1. Different substances to demonstrate the general properties of materials. Ref. S.CHAND by Lakhmir Singh & Manjit Kaur
PEDAGOGY	Classification of materials on the basis of properties such as appearance, hardness, transparency, solubility or insolubility in water, heaviness or lightness with respect to water will be explained by demonstration method.
ACTIVITY / ASSIGNMENT /	<ul style="list-style-type: none"> 1. Grouping of materials on the basis of their properties.

RESEARCH	
-----------------	--

MONTH:- SEPTEMBER

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	Electricity and circuits
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Electricity 2. Electric cell 3. Structure of dry cell 4. Electric bulb 5. Electric switch 6. Electric circuit 7. Electric torch 8. Conductors and insulators
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Electricity 2. Electric cell 3. Structure of dry cell 4. Electric bulb 5. Electric switch 6. Electric circuit 7. Electric torch 8. Conductors and insulators
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>paratus used to make electric switches and electric circuits.</p> <p>ols for formative assessments & Lab manual in science.</p>
PEDAGOGY	<p>Topics Electricity, electric cell, structure of dry cell, electric bulb, electric switch, electric circuit electric torch, conductors and insulators will be explained by demonstration method.</p> <p>Learning by doing.</p>
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	<ol style="list-style-type: none"> 1. To make an open and closed circuit. <p>To make an electric switch using drawing pins.</p>
CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Changes Around Us
CONCEPT & SKILLS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reversible and irreversible changes. 2. Physical and chemical changes.
LEARNING OUTCOME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reversible and irreversible changes. 2. Physical and chemical changes.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>Different things required for performing activities.</p> <p>Tools for formative assessments & Lab manual in science.</p>
PEDAGOGY	<p>Topic reversible and irreversible changes, physical and chemical changes will be explained by demonstration method.</p>
ACTIVITY /ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>Different activities will be performed to show changes around us.</p>

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Garbage In, Garbage Out.
CONCEPT & SKILLS	1. Garbage- Biodegradable & Non biodegradable. 2. Methods of disposing garbage. 3. Recycling of paper. 4. Plastics- Boon or a Curse.
LEARNING OUTCOME	1. Garbage-Biodegradable & Non biodegradable. 2. Methods of disposing garbage. 3. Recycling of paper. 4. Plastics- Boon or a Curse.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	V aid
PEDAGOGY	Topics garbage, methods of disposing garbage, recycling of paper will be explained by demonstration method. Different methods of disposing garbage will be explained by showing videos.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Cleanliness drive.

MONTH: - OCTOBER

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	Motion and Measurement of Distances.
CONCEPT & SKILLS	1. Motion and its types. 2. Story of transport. 3. Distance. 4. Measurement, Standard Unit of measurement. 5. Devices used for measuring length.
LEARNING OUTCOME	1. Motion and its types. 2. Story of transport. 3. Distance. 4. Standard Unit of measurement. 5. Devices used for measuring length.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Devices used for measuring length.
PEDAGOGY	1. Motion and its types, story of transport, distance, measurement, Standard Unit of measurement will be explained by demonstration & discussion method. 2. Measurement of length will be explained by demonstration method.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Find out the dimensions & area of your desk/table using inch-tape.

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Water
CONCEPT & SKILLS	1. Importance of water. 2. Sources of water. 3. Water Cycle. 4. Floods & Droughts. 5. Conservation of water.
LEARNING OUTCOME	1. Importance of water. 2. Sources of water. 3. Water Cycle. 4. Floods & Droughts. 5. Conservation of water
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	AV aid. Things required for showing presence of water vapours in air. Tools for formative assessments & Lab manual in science.
PEDAGOGY	Importance of water, sources of water, water cycle, floods & droughts, conservation of water will be explained by demonstration & discussion method and also by showing pictures/slides and videos.
ACTIVITY/ASSIGNMENT/ RESEARCH	Activity to show presence of water vapours in air.

MONTH:- NOVEMBER

CLASSES REQUIRED	14
TOPIC	The living organisms & their surroundings.
CONCEPT & SKILLS	Habitat –Biotic & Abiotic components. 2. Classification of organisms on the basis of their habitat. 3. Terrestrial habitat-Desert, Mountains, Grasslands. 4. Aquatic Habitats – Oceans, Ponds & Lakes. 5. Adaptation. 6. Characteristics of living beings.
LEARNING OUTCOME	1. Habitat –Biotic & Abiotic components. 2. Classification of organisms on the basis of their habitat. 3. Terrestrial habitat-Desert, Mountains, Grasslands. 4. Aquatic Habitats – Oceans, Ponds & Lakes. 5. Adaptation. Characteristics of living beings.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	V aid. Ref. S.CHAND by Lakshmi Singh & Manjit Kaur.
PEDAGOGY	Habitat –Biotic & Abiotic components, Classification of organisms on the basis of their habitat, Terrestrial habitat-Desert, Mountains, Grasslands, Aquatic Habitats – Oceans, Ponds & Lakes, Aquatic Habitats – Oceans, Ponds & Lakes, Adaptation, Characteristics of living beings will be explained by videos & discussion method.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Make a list of 5 plants and animals and paste them on the scrap book, living in the habitats mentioned in the text.

CLASS - 6th

Teaching periods	12
TOPIC	Basic geometrical concepts and Understanding elementary shapes
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Basic elements of geometrical figures. ➤ Comparison between line, line segment and ray. ➤ Incidence properties in a plane. ➤ Collinear and non collinear points. ➤ Open and closed figures and polygons. ➤ Curvilinear and linear boundaries ➤ .Concept of angle ,adjacent angles and linear pair ➤ Concept of triangle, altitude and median of a triangle ➤ Quadrilaterals, convex and concave quadrilaterals ➤ Angle sum property of quadrilaterals ➤ Concept of circle. ➤ Measurement of line segment ➤ Comparison of line segments by observation and divider ➤ Pairs of lines ➤ Comparison and types of angles ➤ Classification of triangles
LEARNING OUTCOMES	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will recognise the importance of geometrical figures in day to day life ➤ They will be able to measure line segments and different types of angles ➤ They can compare different geometrical figures ➤ They can measure different angles of a triangle
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Text book ➤ Geometry instruments
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Examples of different angles from class room ➤ Examples from real life situations ➤ Individual lab activity.(to understand the concept of parallel and intersecting lines)
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Make a protractor with the help of chart paper. ➤ Making of different types of angles and triangles using jodo straws. ➤ Finding circumference of a circle using thread

ASSESSMENT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Basic elements of geometrical figures , Open and closed figures and polygons. .Concept of angle,triangle,quadrilateral and circle. Measurement of line segment ,Comparison of line segments by observation and divider, Pairs of lines, Comparison and types of angles ,Classification of Triangles.

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	KNOWING OUR NUMBERS
CONCEPT & SKILLS	<p>Extend knowledge of numbers beyond 10,000.</p> <p>Two different types of system of numeration-Indian and international</p> <p>Face value & place value.</p> <p>Place value chart- both Indian & international</p> <p>Successor & predecessor of a number</p> <p>Comparison and order the numbers</p> <p>Estimate to the nearest tens,hundreds, thousands & lakhs.</p>
LEARNING OUTCOMES	<p>To differentiate between place value & face value</p> <p>To state the relationship between the Indian & international system of numeration</p> <p>To recognise a successor & predecessor</p> <p>To compare numbers with the order property</p> <p>To estimate to the nearest tens, hundreds, thousands & lakhs the sum of & difference, product & quotient of two or more numbers</p>
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, place value chart-Indian & international system
PEDAGOGY	Concept based questions,skill based questions, in- text questions.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>To compare heights of students in a group.</p> <p>A project on the work of famous mathematician & astronomer— Aryabhatta</p>
ASSESSMENT	To form 8-digit numbers.Formation of numbers from given digits. Comparison of numbers. Rounding off numbers to nearest tens, hundreds,thousands & lakhs.Estimation of numbers.

CLASSES REQUIRED	12
TOPIC	PLAYING WITH NUMBERS
CONCEPT & SKILLS	Operation on numbers (Addition, Subtraction, Multiplication and Division) Order of operations Using the operation "Of" Use of grouping symbols (brackets) Simplification of numerical expressions using BODMAS Patterns in numbers
LEARNING OUTCOMES	To simplify the numerical expressions in brackets with the BODMAS rule To be able to form patterns in natural numbers - patterns in polygonal numbers
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, Bodmas rule chart, Table of concepts, patterns of different numbers
PEDAGOGY	Concept based questions, Do & find out
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Making of Number Triangle using four basic operations.
ASSESSMENT	Simplification of numerical expressions with the BODMAS rule

May

CLASSES REQUIRED	16
TOPIC	HCF and LCM
CONCEPT & SKILLS	Factors & multiples. prime & composite numbers. Twin primes, co-primes & prime triplet. Tests of divisibility. Prime factorisation. Highest common factor. Least common multiples. Properties of LCM & HCF.
LEARNING OUTCOMES	To identify the factors & multiples of numbers & recognise their properties. To identify composite numbers, prime numbers & their kinds. To cite divisibility rules for numbers 2,4,8,5,10,3,6,7,9 and 11. To calculate the highest common factor and the lowest common multiple. To state the properties of HCF & LCM.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book for practise, divisibility chart, sieve of Eratosthenes.
PEDAGOGY	Concept & skill based questions, table of concept, A project work can be given on the life history of mathematician 'Pythagorus'
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	TO find the HCF of given numbers mathematically. Materials required : A ruler, coloured paper, fevi-stick, a pencil, a pair of scissors
ASSESSMENT	Calculating HCF & LCM of no.s. thinking & problem solving ques. Relation between HCF & LCM of two numbers.

CLASSES REQUIRED	11
TOPIC	NATURAL & WHOLE NUMBERS
CONCEPT & SKILLS	Concept of Natural and whole numbers Properties of addition & subtraction with whole numbers. Properties of multiplication & division with whole numbers. Patterns in whole numbers.
LEARNING OUTCOMES	Representation of whole numbers on a number line. '1' in the natural no. System & '0' in the whole no. System have no predecessors.they only have successors. To identify & apply the properties of addition & subtraction with whole numbers. To identify & apply the properties of multiplication & division with whole numbers.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book for practise work , briefing the invention of zero by the Indian mathematician Aryabhata in 5 th century AD.
PEDAGOGY	Random questioning, concept table, skill based questions.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	To explain addition of whole numbers is commutative. Materials required: squared paper, scissors, gum & drawing sheets.
ASSESSMENT	The children will be assessed regarding Properties of whole numbers, identity element, multiplicative identity, multiplicative property of zero, distributive property.thinking & problem solving questions.

June

CLASSES REQUIRED	17
TOPIC	INTEGERS
CONCEPT & SKILLS	The need for integers Ordering of integers Absolute value of an integer Addition of integers. Properties of addition Subtraction of integers . Properties of subtraction. Multiplication of integers.Properties of multiplication. Division of integers. Properties of division.
LEARNING OUTCOMES	To state why integers are required and the ordering of integers To recognise the properties of addition & subtraction of integers To add & subtract integers To recognise the properties of multiplication & division of integers To multiply & divide integers
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book. A chart showing negative & positive numbers. A number line for addition & subtraction of integers.
PEDAGOGY	Word problems based on day to day life. Concept based questions.Thinking & problem solving questions
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Lab activity - Subtraction with flash cards Presentation - Make a presentation on - Indian mathematicians of Ancient times & their contributions.
ASSESSMENT	Ordering of integers. Absolute value of an integer. Addition, subtraction & multiplication of integers on number-line.

CLASSES REQUIRED	17
TOPIC	FRACTIONS
CONCEPT & SKILLS	Introduction Types of fractions Comparison & ordering of fraction Simplest form of fraction Addition & subtraction of fractions Multiplication & division of fractions
LEARNING OUTCOMES	To recognise a fraction as a part of whole & part of collection. To differentiate between numerator & denominator To identify different types of fraction & equivalent fractions To compare fractions Fractions in simplest form To multiply & divide fractions
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book for practise work, fraction kit.
PEDAGOGY	Concept based solutions, examples from day today life, table of concept, thinking & problem solving questions.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Addition & subtraction of fractions using fraction kit
ASSESSMENT	Recognise a fraction as a part of whole or collection. Identify different kinds of fractions. Compare fractions. Add & subtract fractions.

August

CLASSES REQUIRED	11
TOPIC	DECIMALS
CONCEPT & SKILLS	Place value Decimal fraction Types of decimal fractions Comparison of decimals Converting decimals to fractions & vice-versa Uses of decimals Addition & subtraction of decimals
LEARNING OUTCOMES	To recognise & write the tenth, hundredth, thousandth place in a number. To identify the different types of decimal fractions & equivalent decimals. To convert decimal fractions to fractions & vice-versa To compare decimal fractions To add & subtract decimals
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book for practise work, addition with decimal kit, expanded form of decimals
PEDAGOGY	Use of decimals in day to day problems. Concept & skill based ques. Hots
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	A magic square. Materials required: squared paper, sketch pen & glue
ASSESSMENT	Place value Decimal fraction Types of decimal fractions Comparison of decimals Converting decimals to fractions & vice-versa Uses of decimals Addition & subtraction of decimals

CLASSES REQUIRED	9
TOPIC	INTRODUCTION TO ALGEBRA
CONCEPT & SKILLS	Concept of algebra Algebraic operations Expressions with variables Factors & coefficients Kinds of algebraic expressions
LEARNING OUTCOMES	To recognise that in algebra, symbols(like a,x,y,b etc) are used along numbers. To identify constants & variables. To perform operation of literals. To identify the terms of algebraic expression To write factors & coefficients of expressions To identify & write kinds of expressions
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book for practise. Thinking & problem solving. Chart on kinds of algebraic expressions
PEDAGOGY	Sorting terms of expression algebraic, table of concept, concept based ques.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	To figure out which day you were born. Materials required: a sheet of paper, pen
ASSESSMENT	Concept of algebra Algebraic operations Expressions with variables Factors & coefficients Kinds of algebraic expression

CLASSES REQUIRED	Constructions : 20
TOPIC	Constructions
CONCEPT & SKILLS	Constructions: Construction of a line segment, to draw a line segment equal to a given line segment, Construction of a perpendicular bisector, to draw a perpendicular bisector of a line segment, to draw a perpendicular at a point on the line, to draw a perpendicular to a given line from a point lying outside the line, construction of a circle. Drawing of an angle using protractor, drawing of an angle using a scale and a pair of compasses.
LEARNING OUTCOMES	Constructions : <ul style="list-style-type: none"> • To draw a line segment using a scale and pair of compasses. • Students would be able to draw perpendicular bisectors on the given line • Students will be able to draw different kinds of angles using protractor. • Students will come to know how to use different geometrical instruments. • The students will be able to understand how different geometrical shapes are measured and constructed.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Text book, geometry instruments
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> • To construct the line segments using ruler and a pencil and a pair of compasses. • To construct and measure angles. • To learn how to bisect angles.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	To make a geometrical design using compass and a ruler.
ASSESSMENT	Construction of a line segment, to draw a line segment equal to a given line segment, Construction of a perpendicular bisector, to draw a perpendicular

	<p>bisector of a line segment, to draw a perpendicular at a point on the line, to draw a perpendicular to a given line from a point lying outside the line, construction of a circle. Drawing of an angle using protractor, drawing of an angle using a scale and a pair of compasses.</p>
CLASSES REQUIRED	Perimeter and Area: 19
TOPIC	Perimeter and Area
CONCEPT & SKILLS	Perimeter and Area: Introduction, perimeter of different geometrical figures, shapes of different kinds with the same perimeter, Area of a plane figure, to find the area of a figure using a graph
LEARNING OUTCOMES	<ul style="list-style-type: none"> • Define polygon, triangle, rectangle, square, equilateral triangle, regular polygon, regular pentagon, regular hexagon. • Describe the procedure for finding the perimeter of a polygon. • Recognize that perimeter is measured in linear units. • Restate the formula for the perimeter of a rectangle. • Compute the perimeter for various regular polygon Define perimeter. • Recognize the difference between perimeter and area. • Explain the formula for finding the area of a square. • Compute the area of a square, given the length of one side. • Compute the length of a side, given the area of a square. • Explain the formula for finding the area of a rectangle. • Compute the area of a rectangle, given its dimensions. • Compute the missing dimension of a rectangle, given the area and the other dimension. • Recognize that area is measured in square units.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Text book • Individual activity to verify the formula of the perimeter of a four sided figure.
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> • Conceptual Understanding, Procedural Understanding. • Develop strategies for estimating the perimeters and areas of irregular shapes. • Select and apply appropriate standard units and tools to measure length, area and use benchmarks to estimate measurements • Develop, understand, and use formulas to find the area of rectangles and related triangles and parallelograms. • To learn the difference between perimeter and area. • To demonstrate the relationship between area and perimeter. • To use the formulae to find the area and perimeter.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Class assignments based on questions from the text book. • Individual activity for perimeter and area.
ASSESSMENT	Perimeter of different geometrical figures, shapes of different kinds with the same perimeter, Area of a plane figure, to find the area of a figure using a graph

October

Teaching periods	15
TOPIC	SYMMETRY and DATA HANDLING
CONCEPT & SKILLS	Symmetry : The concept of symmetry, and what it means. Data Handling : What constitutes data, and the need for collecting and analyzing it.
LEARNING OUTCOMES	Symmetry : i) Symmetry is all around us, nature being the supreme example. ii) Line of symmetry. iii) Symmetry in geometrical shapes. Data Handling : i) Primary and Secondary data. ii) Organization and representation of data. iii) Frequency iv) Interpreting data v) Bar graph
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	i) Text book ii) Examples from day to day life for symmetry. ii) Data collection from class to reinforce the concept of data handling.
PEDAGOGY	SYMMETRY : i) Observing symmetry in nature. ii) Observing symmetry in day to day objects. ii) Creating symmetrical patterns. DATA HANDLING : i) Collecting data, organizing and representing it graphically, and finally analyzing it.
ACTIVITY ASSIGNMENT RESEARCH	Group activity(To determine the line(s) of symmetry of different flags.
ASSESSMENT	Symmetry , data Handling : What constitutes data, and the need for collecting and analyzing it.

CLASSES REQUIRED	21 TEACHING PERIODS
TOPIC	Ratio and Proportion
CONCEPT & SKILLS	Introduction Ratio, properties of ratio, equivalent ratios, comparison of ratios. Proportion, continued proportion, mean proportion, third proportion. Unitary method, proportion method.
LEARNING OUTCOMES	Concept of ratio. Students will be able to make equivalent ratios from different ratios. Properties of ratio. Students will be able to understand the difference between different proportions. Students can solve a given question using different methods (unitary method and proportion method)
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book.
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Examples from class room ➤ Group discussion with students. ➤ Examples from real life situation.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>questions from the text book.</p> <p>Puzzle solving questions.</p> <p>Brain storming questions.</p> <p>Activity- To develop the concept of direct proportion.</p>
ASSESSMENT	Ratio, properties of ratio, equivalent ratios, comparison of ratios. Proportion, continued proportion, mean proportion, third proportion. Unitary method, proportion method.

Teaching periods	10
TOPIC	Linear equations
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Introduction ➤ Equations with a pair of scales ➤ Rules for balancing linear equations ➤ Solving linear equations with different methods (trial and error method, systematic method, transpose method)
LEARNING OUCOMES	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Students will learn the difference between equation and expression. ➤ Students will be able to solve the same problem with different methods. ➤ Students will be able to balance a linear equation. ➤ Students will understand the concept of solving a linear equation in one variable.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Text book ➤ Examples from day to day life.
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Group discussion with students. ➤ Examples from real life situation
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Activity (to understand the concept of solving a linear equation in one variable using numbers and variable cards)
Assessment	Equations with a pair of scales, Rules for balancing linear equations Solving linear equations with different methods (trial and error method, systematic method, transpose method)

CLASSES REQUIRED	17
TOPIC	Types of quadrilaterals and solid shapes
CONCEPT & SKILLS	Introduction, types of quadrilaterals, parallelogram, rectangle, rhombus, square, trapezium, isosceles trapezium. Polygons, regular and irregular polygons. Identification of 3D shapes. Types of 3D shapes, Cuboid, cube, cylinder, sphere, cone, prism, pyramid, nets for some solid shapes.
LEARNING OUTCOMES	Students will learn different types of quadrilaterals. They can compare different geometrical figures. They can make difference between regular and irregular figure. they can identify 3D shapes like cylinder, sphere, cone etc.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, class room objects. concept reinforcement
PEDAGOGY	Examples from class room Group discussion with students about different angles and triangles Examples from real objects of different solid shapes.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Making of different types of polygons with the help of geoboard.
ASSESSMENT	Types of quadrilaterals, parallelogram, rectangle, rhombus, square, trapezium, isosceles trapezium. Polygons, regular and irregular polygons. Identification of 3D shapes. Types of 3D shapes, Cuboid, cube, cylinder, sphere, cone, prism, pyramid, nets for some solid shapes.

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	Introducing History/ Culture and Science
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Study of History • Sources of History • Time Frame • Geographical Framework
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • History, Pre- history and Proto- history • The sources of history • The time frame in history • The geographical features of India
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides • Videos
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge like: Q1. What is history? Q2. Why do we need to study history? Q3. How do we learn about our past?</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. For Example: While cleaning your almirah you came across few old coins, some belonging to your own country and some belonging to foreign countries. What information will you gather from them and how will they help you in the study of history? Write.</p> <p>Videos</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Project Work: Make a scrap book and paste pictures of Stupas, Caves, monuments and Temples. Give a brief description about these pictures.

ub: Civics

CLASSES REQUIRED	5
TOPIC	Diversity/ Diversity: Prejudice and Discrimination
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Understanding Diversity • India- Land of great diversity • Unity in diversity • Prejudices and Stereotyping • Discrimination and inequality • Constitution and Equality
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meaning, scope and significance of the term diversity • The linguistic, religious , regional and cultural diversity in India • The essence of the term 'Unity in diversity' in the context of India. • The reasons of inequality prevalent in India • How our constitution has provisions to remove inequality
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. What would be your reaction if your father is transferred to another state where people speak a language which is not known to you? Project Activity: Prepare a diversity chart of people living in Jammu, Kashmir and Ladakh. Use the following format.</p> <p style="text-align: center;">1. Language 2. Staple diet 3.Dance form 4.Festivals</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. For Example: To maintain unity in a country like India, equal economic growth of all the regions is desirable. Why?</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Concept Mapping: Tabular form of assignment will be given • Role Play(Diversity___ Three divisions of Jammu and Kashmir)

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	6
TOPIC	Maps
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Globe, Grid, Sketch and Plan • Types of Maps
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globes and Maps • The different types of maps • The essential features of maps • Sketch and Plan
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Maps • Globe • Videos
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge like: Q1. Define map. Q2. How are maps useful to us? Q3. What is an atlas? Q4. How many states are in India? Q5. In which state do we live? Q6. What are the four cardinal directions?</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>Map Work: 1. On the Political Map of India locate the states and capitals of India. 2. On the Physical Map of India locate the following. 1. Great Indian Desert 2. Deccan Plateau 3. Eastern Ghats 4. Western Ghats 5. Himalayas Concept Mapping: Tabular form of assignment will be given</p>

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	6
TOPIC	Earliest Societies/ From Hunters to Farmers
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Life of early men • Making of stone tools • Stone Age • Neolithic Age • Beginning of agriculture • Invention of wheel and pottery
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The life of early man • The three phases of the stone age • The various stone tools used during this period • The changes that occurred during the Neolithic Age • The concept of domestication • The implications of food production
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Slides • Videos
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge like: Q1. Who were hunter- gatherers? Q2. Where did the early humans live? Q3. What did early humans eat? Q4. Why were early humans referred to as 'nomads'? Q5. What do you mean by food- gatherer?</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. For Example: The early humans were always in danger of being attacked by wild animals. Why?</p> <p>Videos</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Field Trip to Neolithic Site(Burzahom) • On the Political Map of India, locate and label the following Archaeological sites: <ol style="list-style-type: none"> a) Bhimbetka b) Hunsgi c) Brahmagiri d) Kurnool Caves

	<ul style="list-style-type: none"> e) Gufkral f) Burzahom g) Chirand h) Hallur
--	--

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	6
TOPIC	Motions of the Earth
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • The Earth's Axis • Rotation and Revolution • Distribution of heat over the Earth and seasons
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The movements of the earth • Rotation and Revolution- time taken and its effect • The occurrence of seasons
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Globe • Videos • Slides
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas For example: Q1. Seasons have inspired many a poet and lyricist. Write the names of some poems or songs dedicated to any season. Videos</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	The First Civilisation in India/ Early States
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Growth of Civilisation • Main Features of the Indus Valley Civilisation • Causes for the Decline of the Civilisation • Janapadas and Mahajanapadas • Differences between a republic and a monarchy
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • What is a civilisation • The Indus Valley Civilisation • The economy, society and religious conditions of this civilisation • What led to the decline of Indus Valley Civilisation • The Janapadas and Mahajanapadas and their administration
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Videos • Slides
PEDAGOGY	Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<p>Project Activity: By using materials such as thermocol, clay, plaster of paris and poster colours, make a small model of the great bath of Mohenjo-daro.</p> <p>Map Work: On the Physical Map of India mark the following places:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harappa 2. Mohenjo-daro 3. Dholavira 4. Lothal 5. Kalibangan

Sub: Civics

CLASSES REQUIRED	6
TOPIC	The Government/ Elements of a Democratic Government
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Need for Government • Levels of Government • Forms of Government • Universal Adult Franchise
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • What is a government and why do we need it • In India, we have government at three levels • The forms of government • Anti-apartheid struggle in South Africa • The structure and main elements of a democratic government
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Live example of Election process during elections for Class Representatives • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas For example Q1. What would be your contribution towards the welfare of the people, if you are made the head of a country for one month?</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Group Activity :(free and fair election will be held in the class for selecting representatives to manage the class effectively.

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Realms of the Earth
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • The four realms of the Earth. • Continents • Oceans
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • Lithosphere and the seven continents. • Hydrosphere and the four oceans. • Layers of atmosphere, Composition of air, air temperature, air pressure and humidity of air. • Biosphere, eco systems and ecological balance.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Power Point Presentation
PEDAGOGY	Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given

CLASS – VI

Sub: CIVICS

CLASSES REQUIRED	5
TOPIC	Panchayati Raj
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Village Panchayat • Functions of Gram Panchayat • Nyaya Panchayat • Sources of income for Gram Panchayat
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Panchayati Raj- local level of government in the villages • Gram Sabha, Gram Panchayat and Nyaya Panchayat
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method. • Slides
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. Do you think there are ways to improve the functioning of the Panchayat by introducing modern techniques? Diary entry: Read what a sarpanch has to say about his/ her achievements: ‘I have successfully expanded the village school building. There is clean drinking water. I am happy. I feel that I am doing something that is meaningful. I was not used to talking in public, but now that I am informed and more confident, I speak up.’ Imagine that you interviewed this sarpanch. Write a diary entry on the experiences that he/ she shared with you.</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Mock Panchayat will be held in the class.

Sub: History

CLASSES REQUIRED	6
TOPIC	The Vedic AGE
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Four Vedas • Archaeological Sources • Social Life • The Four Ashramas • The Chalcolithic Culture
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • The origin of the Vedic Age • The early Vedic and later Vedic texts • The social and economic life during the Vedic Age • The Chalcolithic Age
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides
PEDAGOGY	Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas. For example: Q1. Do you think that the people of the early Vedic Age were more advanced than the Harappans? Why or why not? Discussion: For Example: Imagine your class is selecting a 'rajan' or a 'chief'. What qualities do you feel one should possess in order to become the rajan of your class? (For example, she/he should be disciplined, should be friendly, should be helpful and so on) Get into groups of four and write those qualities on a chart paper. Display the chart in class. Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given

Geography

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	Major Landforms of the Earth
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Mountains and Types of mountains • Plains and types of plains • Plateaus and types of plateaus
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • The major Landforms of Earth • The types and importance of mountains, Plateaus and Plains
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Videos • Slides • Map
PEDAGOGY	Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. For Example: Name some fresh water lakes ,mountains and rivers of Jammu and Kashmir. Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. Map Work: On the outline map of World mark and colour the continents and oceans.

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	7
TOPIC	Rise of New Religions
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Upanishads • Rise of new religious sects • Causes for the rise of new religious sects • Jainism • Buddhism
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The philosophers of the Upanishads • The causes that led to the rise of new religious sects • The founder of Jainism and his teachings • The founder of Buddhism and his teachings
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides
PEDAGOGY	Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

Sub: CIVICS

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	District Administration/ Urban Administration
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Role of Police • Maintenance of Land Records • Responsibilities of Patwari • New Inheritance Law • Municipality and Municipal Corporation • Functions of the Municipal Corporation • Sources of income
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • How police plays an important role in solving conflicts. • The District Administration • The administration in urban areas by municipality and municipal corporations • The various functions of the municipal corporation • The different sources of income of the municipal corporation
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation Method • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. Mohan and Raghu are neighbours. They have a dispute over a piece of land. Both claim that the land belongs to them. How do you think this problem can be solved? Q1. Why do you think people should pay taxes?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concept Mapping: Tabular form of assignment will be given.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	8
TOPIC	The Earth in the Solar System
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Universe • Stars and a constellations • Solar system • Our- planet Earth • Earth's satellite-The Moon
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • The universe was found • Stars and constellations • The solar system • The eight planets • The Moon, meteoroids and comets
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Power Point Presentation
PEDAGOGY	Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

CLASS – VI

Sub: History

CLASSES REQUIRED	10
TOPIC	The First Empire- The Mauryas/ New Empires and Kingdoms
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Beginning of an Empire • Mauryan Administration • Decline of Mauryas • Gupta Rulers • Administration under Guptas • Sources of information
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Mauryan Dynasty • The great emperor Ashoka • The features of the Mauryan administration • The Gupta Empire • The administration style of the Guptas • The kingdom of Harshvardhana
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Power Point Presentation
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. Imagine you live in a Mauryan times. You have been made the king for a day. Discuss your experiences in the class.</p> <p>Videos</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	5
TOPIC	India- Climate, Natural Vegetation and Wild Life(Project Activity)
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Climatic variations in India • Factors affecting the climate of India • The cycle of seasons • Importance of the monsoon
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • The climatic variation in India • The factors affecting the climate of India • The cycle of seasons • The distribution of annual rainfall • The types of natural vegetation in India
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Slides • Videos
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> • Map Work: On an outline map of India mark and label the following:<ul style="list-style-type: none"> a) An area of very heavy rainfall b) An area of scanty rainfall c) An area having tropical evergreen forests d) An area having mountain forests e) Corbett, Kaziranga, Gir and Nagarhole national parks <p>Videos</p>
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	Assignment on the said topic will be given.

Sub: History

CLASSES REQUIRED	7
TOPIC	Life in Towns and Villages
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Causes of the second urbanisation • Urban centres with many functions • Types of urban centres
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • Growth of agriculture and trade that led to the second urbanisation • The life of the people in towns and villages
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides
PEDAGOGY	Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. How was trade carried out between Arikamedu and Rome? How do you think the merchants travelled such long distance to sell their goods? In your own words, explain the journey. Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

CLASS – VI

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	9
TOPIC	Latitudes and Longitudes
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Latitudes • Important parallels of latitude • Longitude • Longitude and time • Time zones • International Date Line
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The axis of the Earth and the poles • Latitudes-definition and measurement • Parallels of latitude • Heat zones of the Earth • Longitudes-definition and measurement • How to calculate time • Local time and standard time • Time zones of the Earth • International Date Line
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides
PEDAGOGY	Videos

Sub: Civics

CLASSES REQUIRED	7
TOPIC	Rural Livelihoods/ Urban Livelihoods(Activity)
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Occupation in rural areas • Other Occupations • Occupations in Urban areas
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • Different means of livelihoods in rural areas • Farming and different categories of farmers • Why people migrate from rural to urban areas
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Power Point Presentation
PEDAGOGY	Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

CLASS – VI

Sub: Geography

CLASSES REQUIRED	9
TOPIC	India: Location and Physical Features
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Size and location • India's neighbouring countries • Political divisions • Physical divisions
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The country's size and location • India's neighbouring countries • The political divisions
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Videos • Slides
PEDAGOGY	Videos

ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given. • Map Work
---	---

Sub: History

CLASSES REQUIRED	12
TOPIC	Trade and contact with Distant Lands
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Indo- Greeks, Sakas, Kushanas, Kanishka • New kingdoms in South India • India's contact with the outside world
LEARNING OUTCOMES	Students will learn about: <ul style="list-style-type: none"> • The post- Mauryan dynasties of North India, Deccan and South India • How India established trading contact with the outside world
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Explanation • Slides
PEDAGOGY	Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas .For example Q1. Imagine that you are Hiuen-Tsang visiting India for the first time. Write an account on the eve of your visit, describing your emotions, expectations and excitement about visiting India. Videos
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Assignment on the said topic will be given.

CLASSES REQUIRED	12 (Theory =4 Practical=8)
TOPIC	Basic of computer, HTML and < FORM > FORM Tag.
CONCEPT & SKILLS	Creating webpages using HTML, Adjust the computer setting and assembling the necessary parts of computer system.
LEARNING OUTCOMES	Students will acquire the knowledge of: 1.Computer system and its various parts. 2.Instructions and the practical knowledge of skills like Typing(use of both hands with proper fingers). 3. Use of HTML tags for creating a form.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	White Board, Marker, Projector & Computer System , www.w3schools .com www.slideshare.com
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> ✓ General discussion on computer system . ✓ Random questioning on computer system ✓ Random questioning on control panel operations. ✓ General discussion on HTML. ✓ General discussion on hardware and software. ✓ Random questioning on hardware and software.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	1.Powerpoint present on Input and Output devices. 2.Create a web page on “Mughal gardens.” 3. Create a FORM by using HTML tags.
ASSESSMENT	The child will be assessed on the basis of following Parameters 1.Viva 2.Assignments/class work 3.On spot Typing assignment. 4.Projects 5.Practicals
SYLLABUS SUMMATIVE ASSESSMENT(SA1)	<u>Syllabus: Basics of computer system, HTML.</u>

DETAILED PLANNER OF
COMPUTER SCIENCE

(April-May)

CLASS – 6TH

CYCLE – 2nd

CLASSES REQUIRED	12 (Theory =4 Practical=8)
TOPIC	Attributes of <FORM> (ACTION,METHODE,NAME) Interface Elements Used inside FORM TAG The< INPUT TAG>. Introduction of CSS.
CONCEPT & SKILLS	Creating form using HTML(input tag). Creating form using HTML(interface elements used inside <form>tag.
LEARNING OUTCOMES	Students will acquire the skill <ul style="list-style-type: none"> • Creating attractive Web pages using attributes of form.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	White Board, Marker, Projector and Computer System. www.w3schools .com www.slideshare.com
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> ✓ General discussion on FORM Tag,attributes of FORM,Interface Elements used inside FORM TAG. ✓ Random questioning on FORM Tag,attributes of FORM,Interface Elements used inside FORM TAG. ✓ General discussion on CSS ✓ General discussion on Types of ATTRIBUTES, Creating Text box and Pass word Box.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • Create simple web Pages by using CSS Tags.
ASSESSMENT	The child will be assessed on the basis of following Parameters 1.Viva 2.Assignmets/class work 3.Typing(on spot) 4.Projects 5.Practicals
SYLLABUS SUMMATIVE ASSESSMENT(SA1)	<u>Syllabus:</u> CSS.

DETAILED PLANNER OF
COMPUTER SCIENCE

(May-June)
CYCLE – 3RD

CLASS – 6th

CLASSES REQUIRED	12 (Theory =4 Practical=8)
TOPIC	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Linking a CSS file with HTML file. ❖ CSS ID and Class. ❖ Styling Backgrounds, styling Text. ❖ CSS Divisions.
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Students will acquire the skills of Linking a CSS file with HTML file. ❖ CSS ID and Class. CSS Divisions.
LEARNING OUTCOMES	Students will be very much clear about CSS Tags.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Projector screen ❖ Computer Lab.
PEDAGOGY	<p>Students will be accessed on the following parameters:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Applying CSS tags in a proper way
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Use CSS tags for creating a page on “Cricket world Cup 2016”
ASSESSMENT	Assesment will be done on the basis of subject parameters.
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT	<u>Syllabus:</u> CSS.

ماہ مارچ

جماعت: ششم

(حصہ نظم)

موضوع	” مٹی کا دیا“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	بھلائی کے کام، سخاوت، خوش الحانی، فرہنگ۔
تدریسی نتائج	بچے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوتے، سوالات کے جواب دے سکے اور بھلائی کے کام، سخاوت کی اہمیت سے واقف ہو گئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ۔
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: نظم کے تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نظم پڑھنے کی تکنیک سے واقف کرایا جائے گا اور خوش الحانی کے اصول سمجھائے جائیں گے۔ ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو نظم کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو نظم کے شاعر کا مختصر تعارف دیا جائے گا اور شاعری کی شرح کے بنیادی اصول سے بھی روشناس کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمی: ایک دوسرے سے مخاطب ہو کر خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔

(حصہ ہنر)

موضوع	” ایک خط “
خیال / تصور، تدریسی ہنر	جواہر لال نہرو کی عظمت اور مکتوب نگاری کی افادیت، قرأت، سماعت، لفظیات، مکتوب نگاری۔
تدریسی نتائج	بچے جواہر لال نہرو کی عظمت اور مکتوب نگاری سے واقف ہو گئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔ اور سوالات کے جواب دے سکے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: سبق کے عنوان اور تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نثر پڑھنے کی تکنیک اور اصول سے واقف کرایا جائے گا۔ ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو سبق کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو خطوط نگاری کی تکنیک اور اہمیت سے بھی متعارف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تفویض: خطوط نگاری سے متعلق بچوں کو ایک عملی تہ کے ذریعے مختلف مشقیں کرنے کو دی جائیں گی۔

تفصیلی لائحہ عمل اردو (۲۰۱۷)

جماعت: ششم

ماہ مارچ

(حضرت قواعد)

موضوع	مضمون نگاری
خیال تصور، تدریسی ہنر	انشا پر دازی، اصول زبان۔ تحریر، فروغ زبان۔
تدریسی نتائج	بچے مضمون نگاری سے واقف ہوئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ قاعدہ۔
طرز تدریس / معلمی	کے۔ ڈیلیو۔ ایل۔ چارٹ: درج بالا موضوعات کی تدریس سے پہلے اردو قواعد کے گزشتہ موضوعات کا زبانی اعادہ ہو گا، مختلف سوالات اور ذہنی آزمائش کے ذریعے بچوں کی معلومات کا اندازہ لگایا جائے گا۔ اس کے بعد مذکورہ موضوعات کے حوالے سے بحث و مباحثہ اور وضاحت ہوگی اور معلومات بہم پہنچائی جائے گی۔ اور عملی تہوں کے ذریعے مذکورہ موضوعات کی مختلف مشقیں کرنے کو دی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	عملی کام: مضمون نگاری سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔

تفصیلی لائحہ عمل اردو (۲۰۱۷)

جماعت: ششم

ماہ مارچ

(حصہ تحریر)

موضوع	”حُب الوطنی“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	انشا پردازی، اظہار خیال۔ تحریری صلاحیت۔
تدریسی نتائج	بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	بورڈ، چارٹ
طرز تدریس / معلمی	خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات و معلومات کا مباحثہ کرایا جائے گا)۔ اقتباس / مضمون نگاری کی تکنیک سے بچوں کو واقف کرایا جائے گا اور بچوں سے حاصل شدہ معلومات / خیالات کو بورڈ پر لکھا جائے گا اور بچوں کے ذریعے ان معلومات کو ترتیب دے کر اقتباس / مضمون کی شکل میں تحریر کرایا جائے گا۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تخلیق: عنوان ”حُب الوطنی“ پر ایک مختصر مضمون لکھئے۔

ماہ اپریل

جماعت: ششم

(حصہ نظم)

موضوع	” ایک پہاڑ اور گلہری “
خیال / تصور، تدریسی ہنر	فطرت کی اہمیت اور خالق کی حکمت، خوش الحانی، فرہنگ
تدریسی نتائج	بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پائے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سوالات کے جواب دے سکے اور فطرت کی اہمیت اور خالق کی حکمت سے واقف ہو گئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: نظم کے تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نظم پڑھنے کی تکنیک سے واقف کرایا جائے گا اور خوش الحانی کے اصول سمجھائے جائیں گے۔ ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو نظم کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو نظم کے شاعر کا مختصر تعارف دیا جائے گا اور شاعری کی شرح کے بنیادی اصول سے بھی روشناس کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمی: نظم کو ڈرامائی صورت میں پیش کیجئے۔ سرگرمی: ایک دوسرے سے مخاطب ہو کر خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔

ماہ اپریل

جماعت: ششم

(حصہ نثر)

موضوع	”عقل مند کسان“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	عقل مندی اور دانائی کی اہمیت، قرأت، سماعت، لفظیات۔
تدریسی نتائج	بچوں کو عقل مندی اور دانائی کی اہمیت کا احساس ہو، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔ اور سوالات کے جواب دے سکے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ۔
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: سبق کے عنوان اور تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نثر پڑھنے کی تکنیک اور اصول سے واقف کرایا جائے گا، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو سبق کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو عقلمندی سے متعلق چند حکایات کا حوالہ دیا جائے گا اور عقلمندی کی اہمیت اور افادیت سے واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تحقیق: بیربل کی دانائی کا کوئی ایک واقعہ تحریر کیجئے۔

تفصیلی لائحہ عمل اردو (۲۰۱۷)

جماعت: ششم

ماہ اپریل

(حصہ قواعد)

موضوع	خطوط نویسی، واحد جمع
خیال / تصور، تدریسی ہنر	اصول زبان۔ فروغ زبان، تحریر۔
تدریسی نتائج	بچے خطوط نویسی، اور واحد جمع سے واقف ہوئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ، قاعدہ۔
طرز تدریس / معلمی	کے۔ ڈیلیو۔ ایل۔ چارٹ: درج بالا موضوعات کی تدریس سے پہلے اردو قواعد کے گزشتہ موضوعات کا اعادہ ہوگا، مختلف سوالات اور ذہنی آزمائش کے ذریعے بچوں کی معلومات کا اندازہ لگایا جائے گا۔ اس کے بعد مذکورہ موضوعات کے حوالے سے بحث و مباحثہ اور وضاحت ہوگی اور معلومات بہم پہنچائی جائے گی۔ اور عملی تہوں کے ذریعے مذکورہ موضوعات کی مختلف مشقیں کرنے کو دی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	عملی کام: خطوط نویسی اور واحد جمع سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔

ماہِ مئی

جماعت: ششم

(حصہ نظم)

موضوع	” ذروں کو بھی انسان بنا دو“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	حُب الوطنی اور حصولِ علم، خوش الحانی، فرہنگ
تدریسی نتائج	بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پائے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سوالات کے جواب دے سکے اور بچوں کو وطن کی محبت اور ترقی میں علم کی اہمیت کا احساس ہو۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: نظم کے تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نظم پڑھنے کی تکنیک سے واقف کرایا جائے گا اور خوش الحانی کے اصول سمجھائے جائیں گے، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو نظم کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو نظم کے شاعر کا مختصر تعارف دیا جائے گا اور شاعری کی شرح کے بنیادی اصول سے بھی روشناس کرایا جائے گا اور حُب الوطنی میں حصولِ علم کی اہمیت کا احساس دلایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمیاں۔ (۱) سرگرمی: ایک دوسرے سے مخاطب ہو کر خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔

ماہ مئی

جماعت: ششم

(حصہ نثر)

موضوع	” گھوڑے اور ہرن کی کہانی“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	آپسی لڑائی کا انجام، قرأت، سماعت، لفظیات
تدریسی نتائج	بچے آپسی لڑائی کے بڑے انجام سے واقف ہو گئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔ اور سوالات کے جواب دے سکے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: سبق کے عنوان اور تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نثر پڑھنے کی تکنیک اور اصول سے واقف کرایا جائے گا۔ ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو سبق کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تحقیق: آپسی لڑائی سے متعلق کوئی بھی کہانی لکھ کر سنائے۔

(حصہ قواعد)

موضوع	”اسم نکرہ کی قسمیں (پہلی چار)، مترادفات
خیال / تصور، تدریسی ہنر	اصول زبان۔ فروغ زبان، تحریر۔
تدریسی نتائج	بچے ”اسم نکرہ کی پہلی چار قسموں اور مترادفات سے واقف ہوتے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ قاعدہ۔
طرز تدریس / معلمی	کے۔ ڈیلیو۔ ایل۔ چارٹ۔ درج بالا موضوعات کی تدریس سے پہلے اردو قواعد کے گزشتہ موضوعات کا اعادہ ہوگا، مختلف سوالات اور ذہنی آزمائش کے ذریعے بچوں کی معلومات کا اندازہ لگایا جائے گا۔ اس کے بعد مذکورہ موضوعات کے حوالے سے بحث و مباحثہ اور وضاحت ہوگی اور معلومات بہم پہنچائی جائے گی۔ اور عملی تہوں کے ذریعے مذکورہ موضوعات کی مختلف مشقیں کرنے کو دی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	عملی کام: ”اسم نکرہ کی پہلی چار قسموں اور مترادفات سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔

ماہ مئی

جماعت: ششم

(حصہ تحریر)

۲	مطلوبہ دروس
” اتفاق میں طاقت “	موضوع
انشا پردازی، اظہار خیال۔ تحریری صلاحیت۔	خیال / تصور، تدریسی ہنر
بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔	تدریسی نتائج
بورڈ، چارٹ	تدریسی آلات اور حوالہ جات
خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات و معلومات کا مباحثہ کرایا جائے گا)۔ اقتباس / مضمون نگاری کی تکانیک سے بچوں کو واقف کرایا جائے گا اور بچوں سے حاصل شدہ معلومات / خیالات کو بورڈ پر لکھا جائے گا اور بچوں کے ذریعے ان معلومات کو ترتیب دے کر اقتباس / مضمون کی شکل میں تحریر کرایا جائے گا۔	طرز تدریس / معلمی
تحریر: عنوان ” اتفاق میں طاقت “ پہ ایک مختصر کہانی لکھئے۔	تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں

ماہ اگست

جماعت۔ ششم

(حصہ نظم)

موضوع	” پہلے کام بعد آرام “
خیال / تصور، تدریسی ہنر	وقت کی پابندی اور استعمال، خوش الحانی، فرہنگ۔
تدریسی نتائج	بچے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پاتے، نئے الفاظ سے واقف ہوتے، سوالات کے جواب دے سکے اور وقت کے صحیح استعمال کی اہمیت سے واقف ہو گئے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ۔
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: نظم کے تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نظم پڑھنے کی تکنیک سے واقف کرایا جائے گا اور خوش الحانی کے اصول سمجھائے جائیں گے، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو نظم کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو نظم کے شاعر کا مختصر تعارف دیا جائے گا اور شاعری کی شرح کے بنیادی اصول سے بھی روشناس کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمیاں۔ (۱) سرگرمی: ایک دوسرے سے مخاطب ہو کر خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔

ماہ اگست

جماعت - ششم

(حصہ نثر)

موضوع	”راہندر ناتھ ٹیگور“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	راہندر ناتھ ٹیگور کی غیر معمولی شخصیت کا تعارف، قرأت، سماعت، لفظیات سماجی کام۔
تدریسی نتائج	بچے راہندر ناتھ ٹیگور کی غیر معمولی شخصیت سے واقف ہو گئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔ اور سوالات کے جواب دے سکے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: سبق کے عنوان اور تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نثر پڑھنے کی تکنیک اور اصول سے واقف کرایا جائے گا، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو سبق کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تفویض: راہندر ناتھ ٹیگور کی ایک تصویر اپنی سکرپٹنگ پر چپاں کیجئے اور ان کی غیر معمولی شخصیت کے بارے میں چند بنیادی باتیں قلمبند کیجئے۔

ماہ اگست

جماعت۔ ششم

(حصہ قواعد)

موضوع	اسم نکرہ کی قسمیں (آخری چار)، الفاظ اضداد
خیال / تصور، تدریسی ہنر	اصول زبان۔ تحریر و تقریر، فروغ زبان۔
تدریسی نتائج	بچے اسم نکرہ کی آخری چار قسموں اور الفاظ اضداد سے واقف ہوتے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ، قاعدہ۔
طرز تدریس / معلمی	کے۔ ڈیلیو۔ ایل۔ چارٹ: درج بالا موضوعات کی تدریس سے پہلے اردو قواعد کے گزشتہ موضوعات کا اعادہ ہوگا، مختلف سوالات اور ذہنی آزمائش کے ذریعے بچوں کی معلومات کا اندازہ لگایا جائے گا۔ اس کے بعد مذکورہ موضوعات کے حوالے سے بحث و مباحثہ اور وضاحت ہوگی اور معلومات بہم پہنچائی جائے گی۔ اور عملی تہوں کے ذریعے مذکورہ موضوعات کی مختلف مشقیں کرنے کو دی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	عملی کام: اسم نکرہ کی آخری چار قسموں اور الفاظ اضداد سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔

ماہ اگست

جماعت۔ ششم

(حصہ تحریر)

موضوع	”وقت کی پابندی“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	انشا پر دازی، اظہار خیال۔ تحریری اور تخلیقی صلاحیت۔
تدریسی نتائج	بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	بورڈ، چارٹ
طرز تدریس / معلمی	خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات و معلومات کا مباحثہ کرایا جائے گا)۔ اقتباس / مضمون نگاری کی تکنیک سے بچوں کو واقف کرایا جائے گا اور بچوں سے حاصل شدہ معلومات / خیالات کو بورڈ پر لکھا جائے گا اور بچوں کے ذریعے ان معلومات کو ترتیب دے کر اقتباس / مضمون کی شکل میں تحریر کرایا جائے گا۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تحریر: عنوان ”وقت کی پابندی“ پر ایک مختصر مضمون اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔

(حصہ نظم)

موضوع	”بارش کا پہلا قطرہ“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	آپسی اتفاق اور سخاوت، خوش الحانی، فرہنگ
تدریسی نتائج	بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پائے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سوالات کے جواب دے سکے اور بچوں کو آپسی اتفاق اور سخاوت کے جذبے کا احساس ہوا۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: نظم کے تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نظم پڑھنے کی تکنیک سے واقف کرایا جائے گا اور خوش الحانی کے اصول سمجھائے جائیں گے، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو نظم کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو نظم کے شاعر کا مختصر تعارف دیا جائے گا اور شاعری کی شرح کے بنیادی اصول سے بھی روشناس کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	سرگرمیاں۔ (۱) سرگرمی: ایک دوسرے سے مخاطب ہو کر خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔

(حصہ نثر)

موضوع	”ہمارے تہوار“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	تہوار اور تہواروں کا پیغام، قرأت، سماعت، لفظیات۔
تدریسی نتائج	بچے ہندوستان کے مختلف تہواروں اور ان کے پیغامات سے واقف ہوئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔ اور سوالات کے جواب دے سکے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: سبق کے عنوان اور تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہوگا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نثر پڑھنے کی تکنیک اور اصول سے واقف کرایا جائے گا، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو سبق کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تفویض: ہندوستان کے تین بڑے تہواروں کی معلومات اپنی سکریپ بک پر لکھنے اور تصاویر بھی چسپاں کیجیے۔

(حصہ قواعد)

موضوع	”زمانے کے لحاظ سے علیٰ تقسیمیں“ (ماضی، حال، مستقبل)، محاورات
خیال / تصور، تدریسی ہنر	اصول زبان - فروغ زبان، تحریر۔
تدریسی نتائج	بچے زمانے کے لحاظ سے فعل کے اقسام اور محاورات سے واقف ہوتے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ، قاعدہ۔
طرز تدریس / معلمی	کے۔ ڈیلیو۔ ایل۔ چارٹ: درج بالا موضوعات کی تدریس سے پہلے اردو قواعد کے گزشتہ موضوعات کا اعادہ ہوگا، مختلف سوالات اور ذہنی آزمائش کے ذریعے بچوں کی معلومات کا اندازہ لگایا جائے گا۔ اس کے بعد مذکورہ موضوعات کے حوالے سے بحث و مباحثہ اور وضاحت ہوگی اور معلومات بہم پہنچائی جائے گی۔ اور عملی تہوں کے ذریعے مذکورہ موضوعات کی مختلف مشقیں کرنے کو دی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	عملی کام: زمانے کے لحاظ سے فعل کے اقسام اور محاورات سے متعلق سوالات پر مشتمل ورک شیٹ۔

(حصہ تحریر)

موضوع	“عمید کادن اور چھوٹے بچے”
خیال / تصور، تدریسی ہنر	انشا پردازی، اظہار خیال - تحریری اور تخلیقی صلاحیت۔
تدریسی نتائج	بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	بورڈ، چارٹ۔
طرز تدریس / معلمی	خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات و معلومات کا مباحثہ کرایا جائے گا)۔ اقتباس / مضمون نگاری کی تکنیک سے بچوں کو واقف کرایا جائے گا اور بچوں سے حاصل شدہ معلومات / خیالات کو بورڈ پر لکھا جائے گا اور بچوں کے ذریعے ان معلومات کو ترتیب دے کر اقتباس / مضمون کی شکل میں تحریر کرایا جائے گا۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تخلیق: عنوان “عمید کادن اور چھوٹے بچے” پر ایک مختصر مضمون اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔

ماہ اکتوبر

جماعت - ششم

(حصہ نظم)

موضوع	”پیام عمل“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	وقت کی اہمیت اور جذبہ جدوجہد، خوش الحانی، فرہنگ
تدریسی نتائج	بچے خوش الحانی سے واقف ہو گئے نظم کو ترنم اور لے کے ساتھ پڑھ پائے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سوالات کے جواب دے سکے اور بچوں کو وقت کی اہمیت اور جدوجہد کی افادیت کا احساس ہوا۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: نظم کے تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہو گا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نظم پڑھنے کی تکنیک سے واقف کرایا جائے گا اور خوش الحانی کے اصول سمجھائے جائیں گے، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو نظم کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو نظم کے شاعر کا مختصر تعارف دیا جائے گا اور شاعری کی شرح کے بنیادی اصول سے بھی روشناس کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تحقیق: وقت کی اہمیت کے حوالے سے کوئی بھی حکایت یا کہانی اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔ سرگرمی: ایک دوسرے سے مخاطب ہو کر خوش الحانی میں سبقت لیجئے۔ خوش الحانی میں پڑھنے کی مہارت کا مظاہرہ کیجئے۔

ماہ اکتوبر

جماعت - ششم

(حصہ نثر)

موضوع	” ہمارے ایک مشہور سائنس دان“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	میگھ ناد ساہا کی غیر معمولی شخصیت اور کارناموں کا تعارف، قرأت، سماعت، لفظیات
تدریسی نتائج	بچے میگھ ناد ساہا کی غیر معمولی شخصیت اور کارناموں سے واقف ہوئے، نئے الفاظ سے واقف ہوئے، سبق کو صحیح تلفظ سے پڑھ سکے اور بغور سن سکے۔ اور سوالات کے جواب دے سکے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	درسی کتاب، بورڈ
طرز تدریس / معلمی	وضاحت، مباحثہ: سبق کے عنوان اور تصور کے حوالے سے بحث و مباحثہ ہوگا، بلند خوانی و خاموش خوانی کے ذریعے بچوں کو نثر پڑھنے کی تکنیک اور اصول سے واقف کرایا جائے گا، ذہنی آزمائش اور مختلف مشقوں کے ذریعے بچوں کو سبق کے فرہنگ اور تصور سے بھرپور واقف کرایا جائے گا۔ اس کے علاوہ بچوں کو مذکورہ موضوع کی ذہن نشینی کے لئے آخر میں معلوماتی جال والی مشق بھی کرائی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	منصوبہ: کوئی بھی چار عمدہ سائنسی ایجادات کی تصاویر اپنی سکریپ بک پر چپاں کیجئے اور ان کے بارے میں معلومات لکھئے۔

(حصہ قواعد)

موضوع	”معنی کے لحاظ سے فعل کی قسمیں (لازم، متعدی)، تذکیر و تانیث
خیال / تصور، تدریسی ہنر	اصول زبان، خط و کتابت۔ فروغ زبان، تحریر۔
تدریسی نتائج	بچے معنی کے لحاظ سے فعل کے اقسام (لازم، متعدی) اور تذکیر و تانیث سے واقف ہوتے۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	جماعت کا کمرہ، بورڈ، چارٹ قاعدہ۔
طرز تدریس / معلمی	کے۔ ڈبلیو۔ ایل۔ چارٹ: درج بالا موضوعات کی تدریس سے پہلے اردو قواعد کے گزشتہ موضوعات کا اعادہ ہوگا، مختلف سوالات اور ذہنی آزمائش کے ذریعے بچوں کی معلومات کا اندازہ لگایا جائے گا۔ اس کے بعد مذکورہ موضوعات کے حوالے سے بحث و مباحثہ اور وضاحت ہوگی اور معلومات بہم پہنچائی جائے گی۔ اور عملی تہوں کے ذریعے مذکورہ موضوعات کی مختلف مشقیں کرنے کو دی جائے گی۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	عملی کام: معنی کے لحاظ سے فعل کے اقسام (لازم، متعدی) اور تذکیر و تانیث سے متعلق ورک شیٹ۔

(حصہ تحریر)

موضوع	”سائنس کی برکتیں“
خیال / تصور، تدریسی ہنر	انشا پر دازی، اظہار خیال - تحریری صلاحیت۔
تدریسی نتائج	بچوں کی تحریری صلاحیت بڑھ گئی۔
تدریسی آلات اور حوالہ جات	بورڈ، چارٹ۔
طرز تدریس / معلمی	خیال بندی (مذکورہ عنوان کے حوالے سے بچوں میں خیالات و معلومات کا مباحثہ کرایا جائے گا)۔ اقتباس / مضمون نگاری کی تکنیک سے بچوں کو واقف کرایا جائے گا اور بچوں سے حاصل شدہ معلومات / خیالات کو بورڈ پر لکھا جائے گا اور بچوں کے ذریعے ان معلومات کو ترتیب دے کر اقتباس / مضمون کی شکل میں تحریر کرایا جائے گا۔
تفویض، تحقیق، منصوبے، سرگرمیاں	تحریر: عنوان ”وقت کی پابندی“ پر ایک مختصر مضمون اپنی سکریپ بک پر لکھئے۔

DETAILED PLANNING OF HINDI FOR CLASS –VI

SESSION: 2017

For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह March</u>	मार्च :- मत बाँटों इंसान को (कविता)
Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	छात्रों को कविता का बाराहमासिक जानकारी देना। कविता का लय बद्ध ढंग साक्षात्कार करना। मिल-जुल कर रहना की प्रशंसा शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों का सटीक उत्तर देना की योग्यता और कौशल का विकास करना। छात्रों का शब्द भंडार में वृद्धि करना। वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना, शब्द-विचार कराना।
Learning Outcomes <u>अध्ययन का परिणाम</u>	कविता का मूल्य समझना तथा मिल-जुल कर रहना की भावना को समझना और यह भी समझना कि सभी धर्म एक समान हैं।
Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	अध्यापिका छात्रों की पूर्वज्ञान परीक्षा लेना के लिए उनसे पूछेंगी कि मंदिर, मस्जिद और गिरिजाघर में कौन निवास करता है? क्या संसार में रोशनी देना के लिए अलग-अलग सूरज है? हमें मिलजुल कर क्यों रहना चाहिए? अध्यापिका प्रश्नों का उत्तर संतोषजनक या असंतोषजनक पाकर अपना उद्देश्य की घोषणा करेंगी कि बच्चों आज हम 'मत बाँटो इंसान को' कविता का अध्ययन करेंगे। कविता का सही उच्चारण सापेक्ष पठन तथा सरलार्थ, कक्षा-कार्य, गृहकार्य संकल्पपूर्ण कराना।
Activity/Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	कविता से संबंधित कोई और कविता लिखना, श्रुतलक्षण, अभ्यास - कार्य
Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सही उच्चारण। नए शब्दों का ज्ञान। श्रुतलक्षण, मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना
Formative/Summative Assessment Syllabus <u>नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	कविता का पठन करना। प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ, शब्दों का वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति, पाठ से संबंधित व्याकरण संज्ञा, अपठित गद्यांश, अति लघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर बच्चों द्वारा

For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह March</u>	मार्च :- स्वार्थी दानव , पर्यायवाची शब्द
Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना। कहानी का शुद्ध ढंग से वाचन करना। सज्जनों तथा दुर्जनों के बारे में जानकारी देना तथा शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना। छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना। वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना, शब्द – विचार कराना।
Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	कहानी का मूल्य भाव समझा तथा सदगुणों की जानकारी हासिल की।
Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	अध्यापिका छात्रों की पूर्वज्ञान परीक्षा लेने के लिए उनसे पूछेंगी कि दुर्गुण क्या है? आप सदगुणों या दुर्गुणों को अपनाना चाहते हैं और क्यों? अध्यापिका प्रश्नों के उत्तर संतोषजनक या असंतोषजनक पाकर अपने उद्देश्य की घोषणा करेंगी कि बच्चों आज 'हम 'स्वार्थी दानव' पाठ का अध्ययन करेंगे। कहानी का सही उच्चारण से पठन तथा सरलार्थ, कक्षा- कार्य, गृहकार्य संकल्पपूर्ण कराना।
Activity/Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	कहानी से संबंधित कोई और कहानी लिखना श्रुतलेख, अभ्यास - कार्य
Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सही उच्चारण। नए शब्दों का ज्ञान। श्रुतलेख, मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना
Formative/Summative Assessment Syllabus <u>नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	ठ का पठन करना। प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ, शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति, पाठ से संबंधित व्याकरण, अति लघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नों द्वारा लिखवाया जाएगा।

For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह April</u>	अप्रैल :- हम पंछी उन्मुक्त गगन के (कविता) , संज्ञा, लिंग , वचन
Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	पठन-पाठन,चरित्र-चित्रण,शुद्ध उच्चारण, समूह वाचन शिव मंगल सिंह -सुमन की कविता के माध्यम से प्रेम और सहानुभूति की जागृति ।
Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	संदेश, परिणाम,निष्कर्ष ,सेवा,प्रेम,ध्यान,पारिवारिक दायित्व
Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ्य पुस्तक,शब्दकोश,कविताओं का संग्रह,कविताओं के बारे में चर्चा, सामान्य ज्ञान
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	विचार विमर्श ,भावार्थ ,पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर ,वर्षनी की शुद्धता,प्रस्तुतीकरण पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर , कक्षा- कार्य ,गृहकार्य ,संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
Activity/Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	कार्य की पूर्णता भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्षनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार शब्दार्थ विराम चिह्नों का प्रयोग परियोजना छात्रों से चार्ट बनवाए गए जिस में उन्होंने चित्रों सहित कविताएँ लिखी ।
Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सप्रसंग,भावार्थ लय और टुक से कविता लिखना और सुनना पाठ में व्याकरण संबंधी प्रश्नोत्तर शब्दार्थ,संज्ञा तथा इसके भेद, संज्ञा के विकारी ंत्व,वचन,लिंग आधुनिक मूल्यों की सराहना सौन्दर्य बोध, नव-निर्माण के उत्साह के लिए प्रेरित किया जाएगा।
Formative/Summative Assessment Syllabus <u>नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	शुद्ध उच्चारण ,सौंचिए और बडाइये,रिक्त स्थानों की पूर्ति पिलघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर ,शब्दार्थ ,बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी।

For the Month/class qd 6 Period reqd in a week <u>माह April</u>	अप्रैल :- क्यों - क्यों और कैसे – कैसे
Concepts & skills सं <u>कल्पना और कौशल</u>	छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना। कहानी का भावपूर्ण ढंग से पठन करना। शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना। छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना। वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना, संज्ञा का ज्ञान कराना।
Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	सुबीर शुक्ला की कहानी द्वारा बच्चों के मन में जिज्ञासा, धैर्य और कल्पना शक्ति का विकास होना। हास्य- व्यंग्य की समझ। शब्दों का ज्ञान। चरित्र - चित्रण
Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	कहानी का सही उच्चारण से वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना। सरलार्थ, कक्षा- कार्य, गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
Activity/Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	पाठ से संबंधित किसी घटना को कहानी के रूप में लिखना श्रुतलेख, अभ्यास - कार्य
Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सही उच्चारण। नए शब्दों का ज्ञान। संज्ञा शब्दों का ज्ञान। श्रुतलेख, मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना

Formative/Summative Assessment Syllabus	कहानी का पठन करना। प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ, शब्दों के वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति, पाठ से संबंधित व्याकरण संज्ञा अपठित गद्यांश, अति लघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर बच्चों द्वारा लिखवाया जाएँगे।
<u>चनात्मक और योगात्म मूल्यांकन</u>	

For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	For the Month/class Reqd 6 Period in a week 'May' म
TOPIC	शतरंज का जागृण, विशेषण, सर्वनाम
CONCEPT & SKILL <u>संकल्पना और कौशल</u>	शुद्ध उच्चारण, प्रत्यास्मरण, घटनास्मरण, वाचन ठेवनगरी, खेलों की जानकारी, चित्र बनाना, अनुच्छेद लेखन।
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	छात्रों को इस पाठ से पाठ खेलों में जानकारी प्राप्त हुई तथा शतरंज को कंप्यूटर पर खेलने का अवसर मिला। छात्रों को इस पाठ से यह प्रेरणा मिली कि अपने खिलाफ़ खेलने वाले खिलाड़ी के नाम और प्रसिद्धि से घबराना नहीं चाहिए। समझपारी से खेल कर ही जीत हासिल की जा सकती है। पाठ का उच्चारण का विकास सही उत्तर ठेने के लिए प्रेरित हुए। लगन, मेहनत माँ द्वारा मार्ग दर्शन, खेल भावना जागृत होना
INSTRUCTIONAL TOOLS REFERENCES <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग, कठिन शब्दों के लिए शब्दकोश का प्रयोग, पाठ से संबंधित अन्य कहानिकारों की जानकारी
PEDAGOGY <u>शिक्षण शास्त्र</u>	1. अतिरिक्त पठन, खेलों की जानकारी के प्रति चर्चा, चित्र बनाना, शतरंजपाठ का शुद्ध उच्चारण, वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना, सरलार्थ, कक्षा कार्य, गृह कार्य, संकल्पपूर्ण पुनरावृत्ति
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH <u>कार्यकलाप</u>	शतरंज का जागृण' पाठ के आधार पर उत्तर लिखिए कि किसी भी खेल को कैसी भावना से खेलना चाहिए तथा जीत हासिल करने के लिए क्या करना चाहिए। अनुच्छेद लेखन। कुछ खेल मैदान में खेले जाते हैं, कुछ कमरे में बैठकर, ठेनों में क्या अंतर हैं? ठेनों प्रकार के कौन-कौन से खेल हैं कक्षा में इस विषय परिचर्चा कीजिए।

<p>ASSESSMENT मूल्यांकन</p>	<p>क कठिन शब्दों का उच्चारण, रिक्त स्थान लिखिए, मुहावरों को वाक्य में प्रयोग करना पर्यायवाची शब्द, कार्य की पूर्णता भाषा की शुद्धता वाक्य, वर्तनी, उच्चारण और पाठ-पठन का आधार पर, मौखिक भाषा की शुद्धता वाक्य, वर्तनी, उच्चारण और पाठ-पठन का आधार पर, सही उच्चारण (शब्दों का), श्रुतलक्षण, अभ्यास - कार्य सही उच्चारण नए शब्दों का ज्ञान, श्रुतलक्षण, मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना।</p>
<p>SYLLABUS FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT</p>	<p>न करना। प्रश्न-उत्तर तथा शब्द-अर्थ, शब्दों का वाक्य बनाना। खाली स्थानों की पूर्ति पाठ संधि संबंधित व्याकरण, गद्यांश, पद्यांश, अनुच्छेद</p>

CLASSES REQUIRED	.For the Month/class Reqd 6 Period in a week `May` <u>मा</u>
TOPIC	आ रही रवि की सवारी (कविता)
CONCEPT & SKILLS संकल्पना और कौशल	हरिवंश राय बच्चन की लिखित कविता आ रही रवि की सवारी में प्राकृतिक सौंदर्य बोध प्रकृति प्रेम, दुखी से संवेदना कविता का मूलभाव समझाना , कवि के बारे में जानकारी देना । कविता का लयबद्ध गान, सही उच्चारण । कंठस्थ करना
LEARNING OUTCOMES □ ध्यान के परिणाम	प्राकृतिक सौंदर्य के संदेश को जानना । कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । पर्याय शब्द, विलोम शब्दों का बोध हुआ ।
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ	पाठ्यपुस्तक, शब्दकोश , कार्य प्रपत्र
PEDAGOGY शिक्षण शास्त्र	कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाक्य बनाना । कविता का सारांश समझाना ,वार्तालाप के माध्यम से बताना कि कविता में सूरज को एक राजा मानकर सूर्योदय के दृश्य का वर्णन किया गया है संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति ।
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH कार्यकलाप	इस कविता से मिलती जुलती कविता कक्षा में छात्रों द्वारा सुनी जाएगी । भ्यास पत्र ,वाक्य प्रयोग ,आपको सुबह क्या-क्या दृश्य दिखाई देते हैं? चार्ट पर चित्र बनाकर रवि की सवारी के चित्र के साथ क्लास के डिस्प्लेबोर्ड पर लगाइए।
ASSESSMENT मूल्यांकन	कार्य की पूर्णता ,भाषा की शुद्धता, वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) श्रुतलेख □ भ्यास - कार्य
SYLLABUS FOR FORMATIVE & SUMMATIVE ASSESSMENT नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन	सोपान और बताइए, पाठ की प्रेरणा, लयपूर्ण ढंग से कविता गान । चित्र -वर्णन। पर्यायवाची शब्द, विलोम शब्द ,शब्दों के अर्थ, मुहावरे □ ति लघु ,लघु, कवि परिचय, और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर

CLASSES REQUIRED	For the Month/class Reqd 6 Period in a week (June)
TOPIC	अंधेर नगरी (नाटक) , शहीद (पत्र) पत्र-लेखन
CONCEPT & SKILLS <u>संकल्पना और कौशल</u>	शब्दों का शुद्ध उच्चारण, पठन मौखिक अभिव्यक्ति, चर्चा। प्रत्यास्मरण सही गलत का निर्णय, अनुमान, समस्या का समाधान ,क्रिया, काल ,शब्दकोश, चित्रों को नाम देना विस्तृत विवरण,प्रतिक्रिया,कार्यकारण संबंध, संदेश,निष्कर्ष .शुद्ध उच्चारण,प्रश्नोंत्तर, पत्र-लेखन, वर्ण-विच्छेद ऐतिहासिक तथ्यों की जानकारी, चित्र व पत्र इकट्ठा करना ।
LEARNING OUTCOMES <u>अध्ययन के परिणाम</u>	छात्रों को इस पाठ से अनुभव समझ आया कि लालच बुरी बला ह।प्रथा राजा तथा प्रजा छात्रों को इस पाठ से यह प्रेरणा मिली कि लालच बुरी बला ह।अनुमान, समस्या का समाधान हुआ पाठ का उच्चारण , मेहनत का भावना जागृत होना। छात्रों को इस पाठ से आज़ादी के बारे में जानकारी प्राप्त हुई कि तरह हमारे पूर्वजों ने कठोर परिश्रम किया । यहाँ तक कि आज़ादी के लिए अपने प्राण तक त्याग दिए। स्वदेश प्रेम, मातृ प्रेम, त्याग, निस्वार्थ भावना जागृत होना।
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग, और कठिन शब्दों के लिए शब्दकोश का प्रयोग, पाठ से संबंधित अन्य नाटकों की जानकारी। पाठ वाचन के लिए पुस्तक का प्रयोग, और कठिन शब्दों के लिए शब्दकोश का प्रयोग, पाठ से संबंधित अन्य क्रांतिकारों और स्वतंत्रतासेनानियों के बारे में जानकारी हासिल हुई
PEDAGOGY <u>शिक्षण शास्त्र</u>	अतिरिक्त पठन, नाटकों की जानकारी के प्रति चर्चा,चित्र बनाना,पाठ का शुद्ध उच्चारण वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना बताना ,सरलार्थ ,कक्षा कार्य गृह कार्य, संकल्पपूर्ण पुनरावृत्ति
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH <u>कार्यकलाप</u>	कठिन शब्दों का उच्चारण, रिक्त स्थान लिखिए , मुहावरों को वाक्य में प्रयोग करना,पर्यायवाची शब्द ,कार्य की पूर्णताभाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना सही उच्चारण (शब्दों का) श्रुतलेख अभ्यास - कार्य सही उच्चारण । नए शब्दों का ज्ञान श्रुतलेखमौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना

ASSESSMENT मूल्यांकन	कार्य की पूर्णता , भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ,सही उच्चारण (शब्दों का) ,श्रुतलेख अभ्यास - कार्य किसने किस से कहा? संधिविच्छेद, वाक्य छाँटना गदांश पर आधारित अतिलघु और निबंधात्मक प्रश्नों के उत्तर लिखना
--------------------------------	---

	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह AugustS</u>	विशेष पुरस्कार (कहानी) कुटुंब का ताना बाना (केवल पढ़ने के लिए) अनुच्छेद लेखन
	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना ।कहानी का भावपूर्ण ढंग से पठन करना ,शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथ प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना ।छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना ।वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना
	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	अनुवादक : नवारुण वर्मा की कहानी द्वारा बच्चों के मन में सच्चाई ,सेवा , विनम्रता और हिम्मत और कल्पना शक्ति का विकास होना। गलतियों से सीख कर अपने विचारों को बदलना शब्दों का ज्ञान चरित्र – चित्रण, विशेषण शब्दों का ज्ञान, विराम चिह्न
	Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	अतिरिक्त पठन, कार्य प्रपत्र, सामूहिक कार्य, शब्दकोश
	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	चार विमर्श:क्या बुराई को समाप्त करने के लिए हमें भी बुराई का रास्ता अपनाना चाहिए?इस पाठ के आधार पर बताएँगे कि बुराई कोअच्छाई में कैसे परिवर्तित किया जा सकता है। पूर्व ज्ञान: कुछ और कहानियाँ जिससे नैतिक शिक्षा मिलती है। पाठ्य पुस्तक से प्रश्न: पाठ्य पुस्तक में दिये गए प्रश्न- अति लघु उत्तर,लघु उत्तर और निबंधात्मक प्रश्न- उत्तर,सोचिए और बताइए,संबंधी प्रश्न-उत्तर बताया जाएगा। सरलार्थ कक्षा- कार्य, गृहकार्य, संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति, शब्दों के अर्थ
	Activity/Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	पाठ से संबंधित किसी घटना को कहानी के रूप में लिखना ,श्रुतलेख अभ्यास - कार्य नवारुण वर्मा की कहानी का मूल भाव लिखवा कर अंकित करना ।
	Assessment मूल्यांकन	ही उच्चारण,नए शब्दों का ज्ञान, श्रुतलेख,मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना क्रिया

Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	पाठन-पाठन,चरित्र-चित्रण,प्रतिक्रिया,शुद्ध उच्चारण,समूह वाचन, भद्रा कुमारी चौहान की कविता के माध्यम से साहस, वीरता ,बलिदान और स्वदेश प्रेम की जागृति ।प्रयत्नशील रहना
Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	संदेश,परिणाम,निष्कर्ष,प्रतिक्रिया विवरण,निर्णय,पाठन-पाठन सेवा,प्रेम,ध्यान,पारिवारिक दायित्व
Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ्य पुस्तक,शब्दकोश,कविताओं का संग्रह,कविताओं के बारे में चर्चा, सामान्य ध्यान
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	विचार विमर्श, भावार्थ, पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर,वर्तनी की शुद्धत, प्रस्तुतीकरण पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर,कक्षा- कार्य, गृहकार्य , संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकला</u>	कार्य की पूर्णता, भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पाठन के आधार, शब्दार्थ , विराम चिह्नों का प्रयोग परियोजना - छात्रों से चार्ट बनवाए गए जिस में उन्होंने चित्रों सहित कविताएँ लिखी ।
Assessment <u>मूल्यांकन</u>	सप्रसंग,भावार्थ लय और तुक से कविता लिखना और सुनना पाठ में व्याकरण संबंधी प्रश्नोत्तर ,शब्दार्थ,संज्ञा तथा इसके भेद, संज्ञा के विकारी तत्त्व ,वचन,लिंग ,आधुनिक मूल्यों की सराहना सौन्दर्य बोध, नव-निर्माण के उत्साह के लिए प्रेरित किया जाएगा।
Formative/Summative Assessment Syllabus <u>नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	शुद्ध उच्चारण,सोंचिए और बताइये,रिक्त स्थानों की पूर्ति ,अतिलघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर ,शब्दार्थ ,बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी। बच्चों द्वारा पाठ के पात्रों का चरित्र-चित्रण लिखवाया जाएगा।

For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह October</u>	अक्टूबर-संतों की वाणी (भक्ति काव्य) नादान दोस्त मुहावरे
Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	पाठन-पाठन, चरित्र-चित्रण, प्रतिक्रिया, शुद्ध उच्चारण, मूह वाचन, मीरा बाई और सूरदास के काव्य से प्रेम, भक्ति, मर्यादा, संतोष और धर्म की जानकारी, प्रयत्नशील रहना
Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	संदेश, परिणाम, निष्कर्ष, प्रतिक्रिया विवरण, निर्णय, पाठन-पाठन सेवा, प्रेम, ध्यान, पारिवारिक दायित्व
Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ्य पुस्तक, शब्दकोश, कविताओं का संग्रह, कविताओं के बारे में चर्चा, सामान्य ध्यान
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	विचार विमर्श, भावार्थ, पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर, वर्तनी की शुद्धता, प्रस्तुतीकरण पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर, कक्षा-कार्य, गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
Activity/Assignment Project/Research <u>कार्यकला</u>	कार्य की पूर्णता, भाषा की शुद्धता वाक्य, वर्तनी, उच्चारण और पाठ-पाठन के आधार, शब्दार्थ, विराम चिह्नों का प्रयोग

Assessment <u>मूल्यांकन</u>	प्रसंग, भावार्थ लय और तुक से कविता लिखना और सुनना पाठ में व्याकरण संबंधी प्रश्नोत्तर, शब्दार्थ, मुहावरे, आधुनिक मूल्यों की सराहना सौन्दर्य बोध, नव-निर्माण के उत्साह के लिए प्रेरित किया जाएगा।
Formative/Summative Assessment Syllabus <u>नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	शुद्ध उच्चारण, सोचिए और बताइये, रिक्त स्थानों की पूर्ति, □ तिलघु, लघु और निबंधात्मक, प्रश्नोत्तर शब्दार्थ, बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी।

For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week (November)	नवम्बर फ़सलों का त्योहार □ नेक शब्दों के लिए एक शब्द
Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	भारत त्योहारों का देश, त्योहारों का महत्त्व, □ सलों की जानकारी
Learning Outcomes □ <u>ध्ययन के परिणाम</u>	पठन-पाठन, शुद्ध उच्चारण, प्रतिक्रिया, चर्चा करना, विचार व्यक्त करना
Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ्य पुस्तक, शब्दकोश, चर्चा, सामान्य ज्ञान
Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	विचार विमर्श, भावार्थ, पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर, वर्तनी की शुद्धता, प्रस्तुतीकरण पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर, कक्षा- कार्य, गृहकार्य संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	कार्य की पूर्णता, भाषा की शुद्धता वाक्य, वर्तनी, उच्चारण और पाठ-पठन के आधार, शब्दार्थ, विराम चिह्नों का प्रयोग

	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	प्रसंग, भावार्थ लय और तुक से कविता लिखना और सुनना पाठ में व्याकरण संबंधी प्रश्नोत्तर, शब्दार्थ, भेद, अनेक शब्दों के लिए एक शब्द, आधुनिक मूल्यों की सराहना सौन्दर्य बोध, नव-निर्माण के उत्साह के लिए प्रेरित किया जाएगा।
	Formative/Summative Assessment Syllabus <u>नात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u>	शुद्ध उच्चारण, सोचिए और बताइये, रिक्त स्थानों की पूर्ति, अतिलघु, लघु और निबंधात्मक, प्रश्नोत्तर शब्दार्थ, बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी। बच्चों द्वारा पाठ के पात्रों का चरित्र-चित्रण लिखवाया जाएगा।

لاستعمل باہت ڈری (۲۰۱۷) مضمون - کائٹر شینہ جمائے پتھ (دہلی پبلک سکول)

(مارچ) ۱۔ اچھر۔ سبق ”دعا“ ۲۔ آواز نشان ہندو ہراو

مارچ پہ اپریل رتھ

(اپریل) ۱۔ امانت داری۔ ۳۔ دوہن ہندو ناو۔ ۳۔ رشتن ہندو ناو۔ آواز نشان ہندو ہراو

تصویر پہ تدریسی ہنرمندی

۱۔ شربن تمام آوازن ہنزی یاد ہی دی ۲۔ اچھر ویتہ آواز ویتہ لفظ بناؤ ۳۔ لفظ راکا ویتہ جملہ بناؤ ۴۔ نظم (دعا) متعلق زان ۵۔ شری ترتم سان نظم پرناؤ ۶۔ مشکل الفاظ ہنڑ و ہنڑے ۷۔ شربن و شربن حضرت ابو بکر صدیقؓ آکر مسلمان ہندو گوڈ نکو خلیفہ شربن حضرت ابو بکر صدیقؓ سندین اہم واقعات گن توجہ پھرن۔

تدریسی نتائج

۱۔ شربن گوہ مؤلہ اچھرن ہنڑ زان۔ شربن گوہ موصو تہ آوازن ہنڑ بیجان۔ شری ہسکن لفظ تہ جملہ بناؤ ویتہ شربن تور فکر نظم کتھ چھ ونا۔ شریوزون حضرت ابو بکر صدیقؓ گس اوس۔ شربن تور فکر امانتس گوہ تہ خیانت گرن۔ حلال رزق گوہ کھیون۔ خدایس گوہ کھوڈن

لیکھ پر ہندو سا۔ وسامان

۱۔ درسی کتاب ۲۔ بورڈ ۳۔ مارکر ۴۔ چاٹ

طرز تدریس

۱۔ سوال نامہ ۲۔ نظم ہنڑ بلند خوانی کرناؤ ۳۔ شربن اسلامی خلافت سمجھاؤ

سرگرمی۔ اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش

۱۔ مختلف آوازن پتھ بناؤ و لفظ ۲۔ لفظ راکا ویتہ بناؤ و جملہ۔ نظم ہنڑ وترتم سان۔ حضرت ابو بکر صدیقؓ ہنڑ زندگی متعلق و نو۔

تھچس

۱۔ مشکل الفاظ ہنڑ ہنڑ۔ ۲۔ کائٹس ہنڑ گو اچھر چھ۔ شری گوہن پائے نظم ہنڑ پرتھ۔ شری گوہن زبانی حضرت ابو بکر صدیقؓ متعلق و نڑ۔ مشکل الفاظ ہنڑ معنی

ترتیب وار تھچس

۱۔ آوازن پتھ لفظ تہ جملہ ۲۔ دعا بوڑناؤ و۔ سوالن ہندو جواب ایف۔ اے

ی تہ ہون رتھ

(ی) ۱۔ آواز نشان ہندو ہراو ۲۔ گنڈولا ۳۔ دوہن ہندو ناو۔ ۳۔ رشتن ہندو ناو۔ ۴۔ شور

(ہون) ٹیلی فون۔ سوچنے مہ ساگر وکتھ نرتہ ماؤ۔ واحد۔ جمع

۱۔ سُرخین تمام آوازن ہنزی یاد دے دی دے ۲۔ آواز ورتے لفظ بناوے ۳۔ لفظ رلا و تھہ جملہ بناوے ۴۔ نظم (سوچنے نے مہ ساگر و کتھہ) تلمیہ متعلق زان ۵۔ سُرخین ترم سان نظم پرناوے۔ سُرخین سمجھاوے ز شور کا تہو حسابو چھہ سانہ خاطر مہر۔ سُرخین رشتن تہ دوہن ہندین ناون ہنزی انکاری دے ۶۔ مشکل الفاظ ہنزی وہو ہن۔ سُرخین گنڈلس متعلق زان دے گنڈلا چھہ گھرگ منز۔ سُرخین سمجھاوے ز ٹیلی فون کیا کیا کلمہ چھہ دو ان۔ ٹیلی فون اہنجاہ تہ کوتاہ فاید ووت تمام دُنیا ہن۔ سُرخین دُن زاکھ آسہ تھہ چھہ آسہ ونا نوو اُحد تہ یس اکہ کھو تہ زیاد آسہ تھہ چھہ ونا جمع۔ (کتاب۔ کتاب) سُرخین ز تہ ماڈر و ز آٹھ ہنزی دے (مول ہوج)

تصویر تہ تدریسی ہنزی مندی

۱۔ سُرخین ہنکن لفظ تہ جملہ بناوے۔ سُرخین آوسجھ ز شور چھہ آلودگی پھلاواں سُرخین ہنکن دوہن تہ رشتن ہندی ناوکا سُرخین پاٹھو و تھہ تہ لکھتھہ۔ سُرخین آوسجھ ز موبائل فون صحیح استعمال کرنس مکتو فاید چھہ۔ سُرخین گے و اُحد تہ چھہ زانکاری۔ سُرخین تو رگھر ز تہ ماڈر۔ سُرخین آوسجھ ہندوستانہ علاوہ چھہ دنیا بھو باقی ملکہلو پٹھہ سالان گھرگ سلس یوان تہ گنڈلا سو اُرک کران۔ کاوس تہ شلہ سز دلہل، بوڑھہ آوسجھ ہن سمجھ ز سوچنے گوہہ کتھہ کرنی

تدریسی نتائج

۱۔ درسی کتاب ۲۔ بورڈ ۳۔ مارکر ۴۔ چاٹ

لیکھہ ہندی ساز۔ وسامان

۱۔ سوال نامہ ۲۔ تلمیہ ترم سان گپون۔ ٹیلی فون سٹیج بلند خوانی۔ بحث و مباحثہ (شور متعلق)

طرز تدریس

۱۔ سُرخین گوہن مشکل لفظن ہنڈ مشق کرنی تہ تم پٹھہ جملہ بناوے ۲۔ سُرخین گوہن شور عنوانس پٹھہ جملہ لکھتھہ ہنکن۔ نظم پڑ و ترم سان۔ گنڈلس متعلق لکھو۔ سُرخین دُن الگوانڈر گراہم ہل گس اوس۔

سرگرمی۔ اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش

۱۔ مشکل الفاظ پڑھن۔ ۲۔ سُرخین گوہن پائے نظم ہنکن پڑھ۔ شور تہ ٹیلی فون عنوانس پٹھہ لکھو جملہ۔ مشکل الفاظن ہندی معنی۔ (و اُحد جمع۔ ز ماڈر لکھو)

تخچیں

۱۔ شور کم کرنہ خاطر کیلپواسہ کرن ۲۔ نظم بوڑنا وو۔ ٹیلی فون عنوانس پٹھہ لکھو ایف۔ اے۔ ایس اے

ترتیب وار تخچیں

۱۔ آواز نشان ہندو ہراو ۲۔ غذائے صحت ۳۔ سمت ۳۔ گاہہ تازک۔

اگست تہ ستمبر رتھہ

۱۔ شربن تمام آوازن ہنز یاد دے دی دے ۲۔ آواز دے لفظ بناوے ۳۔ لفظ رلاً و تھہ جملہ بناوے ۴۔ نظم (گاشہ تارک) نظمہ متعلق زان ۵۔ شری ترئم سان نظم پر ناوے۔ شری سجھاوے ز رت تہ صاف غذا کھینہ۔ تتر چھ صحت ٹھیکھ روزان۔ اور دور انسان ہیکہ کاہہ تہ کام کرتھہ۔ ہمار انسان چھہ کام کرتھہ ہیکان صحت چھ انسان سندا خاطر اکھ بڈ نعمت امیک خیال تھاوان چھ ضروری
۶۔ مشکل الفاظن ہنز وہہ ہن۔۔ شری سجھاوے ز سمت (اتفاق) چھ اکھ لاڈ طاقت اتفاق اگر کرو اکھ لاڈ طاقت ہو۔
۱۔ شری ہیکن لفظ تہ جملہ بناو تھہ۔ شربن آو سجھ ز غذا چھ روز آون ہند با پتھ ضروری صحت ٹھیکھ تھو نہ با پتھ چھ مہو۔ ٹھول۔ تہ۔ ڈوٹ دو۔ گاڈ۔ ماز پتھ ضروری۔ شربن تتر کتھہ فکر سمت اگر کرو اکھ لاڈ طاقت ہو۔

تصویر تدریسی ہنرمندی

تدریسی نتائج

۱۔ درسی کتاب ۲۔ بورڈ ۳۔ مارکر ۴۔ چاٹ
۱۔ سوال نامہ ۲۔ نظمہ ترئم سان گپون۔ غذا تہ صحت بحث و مباحثہ (سمت سہتس متعلق)

لیچر ہنڈی ساز۔ وسامان
طرز تدریس

۱۔ شری گوہن مشکل لفظن ہند مشق کرن تہ تمہ پتھ جملہ بناوے ۲۔ شری گوہن غذائہ صحت عنوانس پتھہ جملہ لیکھ تھہ ہیکو۔ نظم ہر ترئم سان پرو گاشہ تارک نظم متعلق لیکھو۔
۱۔ مشکل الفاظن ہنز شربن ۲۔ شری گوہن پانے نظم ہیکو پتھہ۔ غذائہ صحت عنوانس پتھہ لیکھو جملہ۔ مشکل الفاظن ہندی معنی۔
۱۔ صحت کمرہ تتر چھ ٹھیک روزان ۲۔ نظم بوزنا وو۔ سمت عنوانس پتھہ لیکھو ایف۔ اے۔ ایس اے

سرگرمی۔ اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش

تختچیں
ترتیب وار تختچیں

۱۔ آواز نشان ہند دو ہراو ۲۔ لالچ۔ گاندھی جی نشاط باغ

اکتوبر تہ نومبر

تصویر تدریسی ہنرمندی

۱۔ شریں تمام آوازن ہنر یاد دی وی وی ۲۔ آواز ویتر لفظ بناوی ۳۔ لفظ رلاً و تھہ جملہ بناوی ۴۔ نظم (لاچ) نظمہ متعلق زان ۵۔ شری ترنم سان نظم پر ناوی۔ شری سجھاوی ز لاچ گوہنہ گرنی شریں آوی سجھ ز ہون گرا لاچ تہر رود فالتے لاچ چھتے مصیبت پادکران۔ شری سجھاوی ز گاندھی جی اوس سبھاہ ز پین وقت اوس نہ ضایہ کران سہ اوس مائلس ماجہ تہ و وستاد ہنڈون اوس مانان زائہہ اوس نہ لہڑوان۔ کانسہ ستر اوس نہ ڈوان۔ نشاط باغ۔ شری سجھاوی ز نشاط باغ چھا اکھشہ ہون باغ یہ چھ ڈل سر کس مشرق لہر کس شمس پٹھہ اتھ باغس چھ سبھ طبقہ نشاط باغس منز چھ رنگہ رنگہ پوشیم پوش چھ خوش بوے ژھشان

۶۔ مشکل الفاظ ہنر و ہونے۔

تدریسی نتائج

۱۔ شری ہیکن لفظ تہ جملہ بناوی تھہ۔ لاچ لستہ لیل پڑتھہ آوی شریں سجھ ز لاچ پڑنہ گرنی گاندھی جی سبق پڑتھہ آوی شریں سجھ ز گاندھی جی اوس لوکن ہند سبھاہ خیال تھاوان شریں آوی سجھ ز لوکھ کیا ز اوس گاندھی جیس بلایہ تہ مہامتاوان۔

لیکھ پڑھندے ساز۔ وسامان

۱۔ درسی کتاب ۲۔ بورڈ ۳۔ مارکر ۴۔ چاٹ

طرز تدریس

۱۔ سوال نامہ ۲۔ نظمہ ترنم سان گون۔ غذا تہ صحت بحث و مباحثہ (سمت سنیس متعلق)

سرگرمی۔ اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش

۱۔ شری گوہن مشکل لفظن ہنڈ مشق کرنی تہ تمس پٹھہ جملہ بناوی ۲۔ شری گوہن غذا تہ صحت عنوانس پٹھہ جملہ لیکھتہ ہیکن۔ نظم پڑوتنم سان لاچ نظم متعلق لیکھو۔

تصحیح

۱۔ مشکل الفاظ پڑھنہ ۲۔ شری گوہن پائے نظم ہیکن پڑتھہ۔ غذا تہ صحت عنوانس پٹھہ لیکھو جملہ۔ مشکل الفاظ ہنڈ معنی۔ سمت دلہل